

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE

Mikroregionu Černilovsko

Listopad 2003

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Černilovsko

Zpracovala: Komise pro strategický rozvoj mikroregionu

Poděkování starostkám a starostům Mikroregionu Černilovsko a všem, kteří se na zpracování Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Černilovsko podíleli.

Odborný konzultant a zpracovatel:

OHGS s.r.o.
17. listopadu 1020
562 01 Ústí nad Orlicí
tel., fax 465 526 075, 465 526 274
e-mail: ohgs@ohgs.cz
www.ohgs.cz

analytická část: Bc. Jarmil Chládek
programová část: Bc. Lukáš Jakubec
řízení projektu: RNDr. Renata Šedová

1. ÚVOD	4
2. SOUHRNNÉ ÚDAJE	5
POZICE MIKROREGIONU ČERNILOVSKO V ŠIRŠÍM KONTEXTU	5
POSTAVENÍ MIKROREGIONU ČERNILOVSKO V RÁMCI OKRESU HRADEC KRÁLOVÉ	6
3. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	6
CHARAKTER MIKROREGIONU	6
GEOGRAFICKÁ POLOHA - VYMEZENÍ ÚZEMÍ	6
OBYVATELSTVO	7
DOMÁCNOSTI A BYDLENÍ	11
SHRNUTÍ, ZÁVĚR	11
4. HOSPODÁŘSTVÍ	12
PODNIKÁNÍ	12
EKONOMICKÉ UKAZATELE	13
ZAMĚSTNAVATELÉ, PODNIKATELÉ	15
ZEMĚDĚLSTVÍ	18
SHRNUTÍ, ZÁVĚR	20
5. TRH PRÁCE	20
NEZAMĚSTNANOST	20
SHRNUTÍ, ZÁVĚR	22
6. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	22
DOPRAVA	22
POZEMKY A OBJEKTY K PODNIKÁNÍ	23
ZÁSOBOVÁNÍ VODOU	24
PLYNOFIKACE, ELEKTRIFIKACE, TELEKOMUNIKACE	24
SHRNUTÍ, ZÁVĚR	24
7. SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ INFRASTRUKTURA	25
ŠKOLSTVÍ	25
ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	26
SHRNUTÍ, ZÁVĚR	26
8. REKREACE, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY A CESTOVNÍ RUCH	27
ZASTOUPENÍ TURISTICKÝCH, KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH SLUŽEB	27
TURISTIKA	27
VOLNOČASOVÉ AKTIVITY, SPOLKOVÁ ČINNOST	29
SHRNUTÍ, ZÁVĚR	29
9. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	30
10. STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU OBČANŮM	30
11. SWOT ANALÝZA	37
12. VIZE A STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MIKROREGIONU	42

- 13. STRATEGIE REALIZACE VIZE – PRIORITY, OPATŘENÍ, PROJEKTY 43**
- 14. IMPLEMENTACE ZPŮSOB REALIZACE, MONITORING A HODNOCENÍ 59**

ANALYTICKÁ ČÁST

1. ÚVOD

Sociálně – ekonomická analýza regionu je jedním ze základních materiálů pro práci na vytvoření Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Černilovsko.

Naší snahou bylo vytvoření zmíněné analýzy použitím co nejaktuálnějších údajů a dat. Tyto informace byly získány z dat ČSÚ (oddělení v Hradci Králové), Úřadu práce v Hradci Králové, Okresního úřadu v Hradci Králové a z jednotlivých obecních úřadů obcí zastoupených v tomto mikroregionu. Dalším významným zdrojem informací této analýzy byly anonymní „dotazníky občanům“ mikroregionu, jež měly za cíl naznačit hlavní potřeby a problémy, které vidí občané ze svého pohledu.

V některých případech bylo nutno pracovat s daty ze Sčítání lidí, domů a bytů (SLDB) z let 1991 a 2001. Zdroje informací jsou u konkrétních informací uvedeny. Vypovídací schopnost u informací získaných z úřadů, výše uvedených v textu, je velká. Informace získané od představitelů obcí jsou velmi různorodé a jejich kvalita a vypovídací schopnost je různá podle typu informací a obce. Některé informace (srovnání s celorepublikovými průměry) byly čerpány ze Statistické ročenky České republiky 2000.

Některé obce neposkytly všechny potřebné údaje k vypracování této analýzy, především pro kapitolu Ekonomické ukazatele, proto mohlo dojít nebo i došlo v některých výpočtech a závěrech k určitému skreslení a nepřesnostem.

2. SOUHRNNÉ ÚDAJE

POZICE MIKROREGIONU ČERNILOVSKO V ŠIRŠÍM KONTEXTU

Mikroregion Černilovsko je ryze venkovským regionem, v jehož téměř samotném centru se nachází největší z členských obcí obec Černilov. Mikroregion se nachází v severozápadní části okresu HK. Východní hranici zájmového území tvoří hranice okresu Rychnov nad Kněžnou. Severní hranice je tvořena hranicí okresu Náchod. Západní hranice je tvořena hranicí k.ú. Smržov, Hubiles, Skalice a Rusek. Jižní hranici tvoří hranice k.ú. Piletice, Slatina u H.K, Blešno a Třebechovice pod Orebem. Toto správní členění předurčuje hlavní pohyb za speciálnějšími službami, prací a veřejnou správou směrem k sídlu kraje – k Hradci Králové.

Pozice mikroregionu v rámci územně statistických jednotek (NUTS) je uvedena v tabulce č.1. Statistické jednotky NUTS jsou základními územními jednotkami, které se mohou rozvíjet odlišně na základě zpracovávaných programových dokumentů. Vždy však platí, že rozvojové dokumenty menších územních jednotek by neměly být v rozporu s rozvojovými dokumenty vyšších územních jednotek.

Tab. č. 1 Vazby mikroregionu Černilovsko ve vztahu k NUTS I-V

Řešený územní celek	NUTS I	NUTS II	NUTS III	NUTS IV	NUTS V
Mikroregion Černilovsko	Česká republika	Severovýchod	Králové-hradecký kraj (VÚSC)	Okres Hradec Králové	Obce okresu Hradec Králové, tvořící mikroregion

Strategický plán rozvoje Mikroregionu Černilovsko by měl proto respektovat Národní rozvojový plán, Regionální operační program NUTS 2 Severovýchod, Program rozvoje kraje, ale i nižší programové dokumenty, třeba i sektorově zaměřené, jako je Program rozvoje vodovodů a kanalizací okresu Hradec Králové, Územní plán VÚSC okresu Hradec Králové apod.

POSTAVENÍ MIKROREGIONU ČERNILOVSKO V RÁMCI OKRESU HRADEC KRÁLOVÉ

V rámci okresu Hradec Králové je v současné době veřejnou správou vyčleněno **6 územních celků – regionů**, sledované Českým statistickým úřadem, Úřadem práce a některé i tvoří sdružení nebo svazky obcí. Jsou charakteristické historicky vyvinutou spádovostí k přirozeným centrům těchto oblastí. Jedná se o Hradec Králové a jeho okolí, Smiřicko, Nechanicko, Chlumecko, Novobydžovsko a Třebechovicko.

Toto „regionální“ členění okresu Hradec Králové je dnes z hlediska správního i věcného v rámci okresu Hradec Králové přijato a uznáváno. Základní data o velikosti a osídlení těchto územních celků lze srovnat v následující tabulce.

<i>Region</i>	<i>Rozloha (ha)</i>	<i>Počet obyvatel</i>	<i>Hustota osídlení (obyv./km²)</i>
Hradecko	26951	112631	418
Smiřicko	7340	7519	102
Nechanicko	9581	4905	51
Chlumecko	13382	10735	80
Novobydžovsko	19632	16078	82
Třebechovicko	10657	9569	90
Mikroregion Černilovsko	5572	3640	65
Okres Hradec Králové	87548	160709	184
Královéhradecký kraj	475819	550780	116
ČR	7 885 990	10 292 933	131
Zdroj: ČSÚ, údaje k 1.3.2001			

3. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

CHARAKTER MIKROREGIONU

Mikroregion Černilovsko je venkovský region obcí, které byly dříve součástí střediskové obce Černilov, což je ještě dnes výrazně patrné na spádovosti v oblasti služeb, školství aj. Černilovsko je zemědělský region bez větších průmyslových podniků a je svojí polohou u sídelní aglomerace Hradce Králové a v blízkosti měst Jaroměř, Třebechovice, předurčen k dalšímu rozvoji jakožto oblast kvalitního bydlení s dostupnými pracovními příležitostmi ve městech a současně jako oblast vhodná pro rekreační a volnočasové aktivity místních obyvatel i návštěvníků z okolí, zejména z městského prostředí.

GEOGRAFICKÁ POLOHA - VYMEZENÍ ÚZEMÍ

Základním prostorem Mikroregionu Černilovsko, pro který se vypracovává strategický rozvojový plán, je území nacházející se v povodí řeky Labe. Jedná se o území o rozloze 5 572 ha s celkovým počtem 3 640 obyvatel. V tomto vymezeném prostoru mikroregionu Černilovsko se nacházejí obec Černilov, Divec, Lejšovka, Libníkovice, Librantice, Libřice a Výrava. Území tohoto mikroregionu leží ve střední části Královéhradeckého kraje v okrese

Hradec Králové. Celý mikroregion se rozkládá ve vzdálenosti cca 10 km severovýchodně od města Hradec Králové.

Území mikroregionu leží na mírně zvlněném terénním reliéfu. Málo členitému povrchu odpovídá i jednoduchá geologická stavba bez významných zdrojů nerostných surovin. Jde o mikroregion průmyslově zemědělský s intenzivní zemědělskou výrobou.

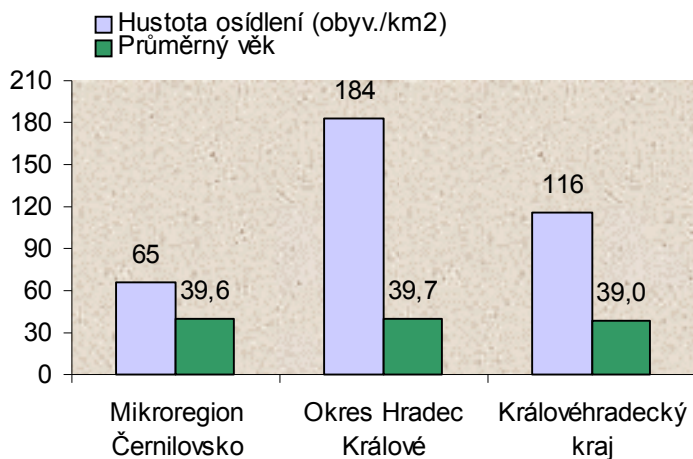
Na území se nachází řada kulturních a historických památek – kostel sv. Štěpána, kostely evangelické, sochy a sousoší a řada dalších neméně zajímavých a atraktivních míst.

OBYVATELSTVO

Podle statistických údajů a šetření z roku 2001 bydlí na území Mikroregionu Černilovsko celkem 3 640 obyvatel, což představuje 2,3 % z celkového počtu obyvatel v okrese Hradec Králové. Při rozloze 5 532 ha tvoří mikroregion jednu z nejméně zalidněných oblastí na území České republiky.

Hustota osídlení, průměrný věk obyvatel

Hustota osídlení, věkový průměr

Jak zobrazuje tabulka, největší hustotu osídlení mají při své rozloze obce Černilov a Librantice. Všechny ostatní obce mají méně než poloviční hustotu osídlení oproti Královéhradeckému kraji.

Průměrný věk se pohybuje téměř ve všech obcích kolem 40 let. **Je téměř shodný s okresním a krajským průměrem.** Výjimku tvoří obec Výrava s průměrným věkem obyvatel 43,4 let, kde se výrazně projevilo stárnutí obyvatelstva a celostátní trend odlivu mladých lidí z venkovského prostředí do větších měst.

Hustota osídlení obyvatel v jednotlivých obcích

Obec	Rozloha (ha)	Počet obyvatel	Hustota osídlení (obyv./km ²)	Průměrný věk
Černilov	2 574	2 214	86	36,2
Divec	351	128	36	41,5
Lejšovka	311	176	57	38,3
Libníkovice	321	127	40	42,2
Librantice	651	425	65	36,9
Libřice	480	265	55	39,0
Výrava	884	305	35	43,4
Mikroregion Černilovsko	5 572	3 640	65	39,6
Okres Hradec Králové	87 548	160 709	184	39,7
Královéhradecký kraj	475 819	550 780	116	39,0

Zdroj: ČSÚ, údaje k 1.3.2001

Ve srovnání s jinými oblastmi v České republice mají nepatrně nižší věkový průměr okresy severní Moravy a severních Čech, a to shodně 37,2 let. Během jednoho roku dochází ke stárnutí obyvatelstva jednotlivých oblastí a okresů zhruba o 0,3 roku za předpokladu, že nedochází k výraznějšímu přírůstku ve stěhování obyvatelstva.

Na grafu jasně vidíme jen **nepatrné rozdíly věkového průměru při srovnávání mikroregionu s okresním a krajským průměrem. Hustota osídlení je téměř poloviční oproti krajskému průměru.**

Přírůstkové trendy

V následujících tabulkách jsou uvedeny hodnoty týkající se vývoje počtu obyvatelstva v letech 1996 až 2001.

Na většině území České republiky počet obyvatel klesá. **V mikroregionu Černilovsko má vývoj počtu obyvatel za sledované období rostoucí charakter;** počet obyvatel narostl průměrně o 36 za jeden rok. Např. v Lejšovce se zastavil trend vysídlování, spíše se obydlují starší domy. Důvodem může být kvalitní bydlení v klidném venkovském prostředí u dosahu Královéhradecké aglomerace s pracovními příležitostmi.

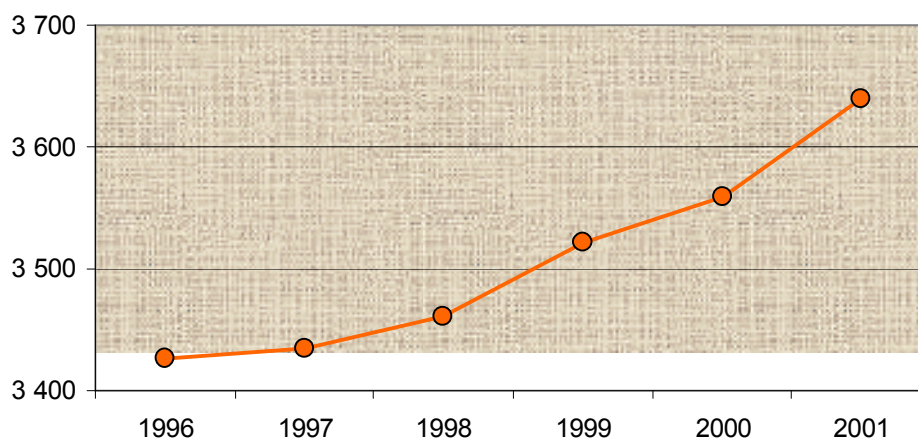
Vývoj počtu obyvatel za období 1996 - 2001

Obec		1996	1997	1998	1999	2000	2001
Černilovsko	Černilov	2094	2108	2110	2163	2187	2 214
	Divec	106	106	108	110	119	128
	Lejšovka	171	170	173	174	176	176
	Libníkovice	123	117	117	121	123	127
	Librantice	391	393	399	405	409	425
	Libřice	238	238	242	243	244	265
	Výrava	304	302	311	305	301	305
Mikroregion Černilovsko		3 427	3 434	3 460	3 521	3 559	3 640

Zdroj: ČSÚ, obecní úřad

Je to velice patrné na níže uvedeném grafu zobrazujícím celkový vývoj počtu obyvatel mikroregionu v časovém intervalu od roku 1996 až do roku 2001.

Vývoj počtu obyvatel za období 1996 - 2001

Věková charakteristika

Vyšší porodnost způsobuje na území mikroregionu zvyšování počtu obyvatel v předproduktivním věku (0-14 let), jejichž počet tvořil k poslednímu sčítání lidu v roce 2001 19,5 %. Před 10 lety v roce 1991 činil tento předproduktivní věk o 0,9 % méně. Tento jev je oproti republikovému trendu zcela opačný. Přírůstek obyvatel v produktivním věku činil pouze 0,2 % za sledované období. Celorepublikově nastává odliv mladých lidí, (potencionálních rodičů) do měst, kde nacházejí více životních příležitostí. I když je průměrný věk na krajské úrovni, dochází v Mikroregionu Černilovsko k částečnému omlazení obyvatelstva projevujícím se růstem poměrného zastoupení obyvatel v předproduktivním věku.

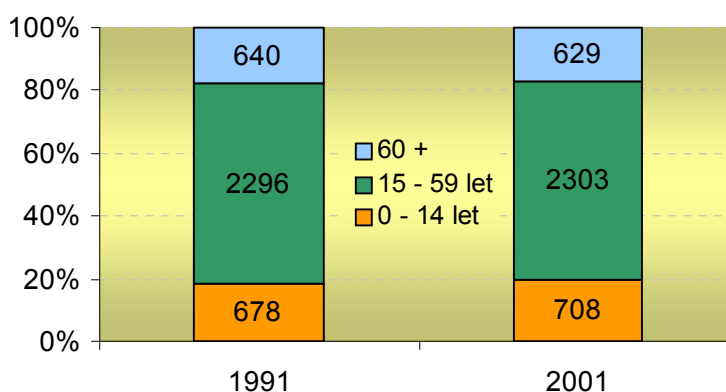
Věková struktura obyvatel v %

Obec		Věk					
		0 - 14 let		15 - 59 let		60 +	
		1991	2001	1991	2001	1991	2001
Černilovsko	Černilov	449	459	1428	1427	332	328
	Divec	18	21	77	76	34	31
	Lejšovka	32	38	103	102	38	36
	Libníkovice	16	18	76	77	34	32
	Librantice	80	83	272	276	67	66
	Libřice	41	43	172	174	48	48
	Výrava	42	46	168	171	87	88
Mikroregion Černilovsko		678	708	2296	2303	640	629

Zdroj: ČSÚ, SDLB 91,01

Věková struktura obyvatel mikroregionu Černilovsko

(SDLB 91,01)

Z grafu je patrné mírný nárůst obyvatelstva v kategorii do 14 let a také mírný nárůst obyvatel v produktivním věku. Tento **trend neplatí obecně pro celou ČR**. Naopak Česká republika v polovině 90. let (od r. 1994) zaznamenala pokles počtu obyvatel, takže jejich dnešní počet necelých 10,3 miliónů by mohl klesnout kolem r. 2015 pod 10 milionů. Současný depopulační trend zakládá perspektivu k trvalému úbytku obyvatelstva přirozenou měrou a k demografickému stárnutí. Zatím poměrně stabilní věková struktura se začíná měnit na úkor podílu dětí do 15 let, který klesl v letech 1992-1997 z 20,0 % na 17,9 %, pro rok 2020 je odhadován na 14,4 %. Podíl obyvatel 60letých a starších se udržuje na 18,0%, ale předpokládá se jeho vzrůst do r. 2020 na 27,0 %.

DOMÁCNOSTI A BYDLENÍ

Z níže uvedených údajů je patrný velmi **výrazný podíl domků**, který činí přes 82 %. V obci Černilov je tento podíl o více než 4 % nižší. V mikroregionu bylo v roce **2001 79 % trvale obydlených bytů, což je o 10 % méně než v okrese HK**. Vzhledem ke změně ekonomických podmínek po roce 1989 nedochází k tak intenzivní bytové výstavbě jako v 80. letech, ale spíše k rekonstrukcím a přestavbám stávajícího bytového fondu. V mikroregionu přepočteno na jeden dům vychází 1 a čtvrt bytu, v okrese HK to jsou přes 2 byty. Je to dáno zřejmě nejen charakterem bytové výstavby (rodinné domky – činžovní domy), ale také omezeným prostorem.

Domovní a bytový fond roku 2001

Obec		Domy úhmem	Trvale obydlené	Byty úhmem	Trvale obydlené
Černilovsko	Černilov	657	548	836	711
	Divec	60	40	68	47
	Lejšovka	87	52	103	65
	Libníkovice	71	42	83	50
	Librantice	160	115	181	134
	Libřice	105	81	128	102
	Výrava	146	103	154	111
Mikroregion Černilovsko		1286	981	1553	1220
Okres Hradec Králové		31331	25973	67689	59961

Zdroj: SLDB, ČSÚ, Obecní úřad

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

Mikroregion Černilovsko je venkovský, zemědělský mikroregion, bývalé střediskové obce Černilov, rozvíjející se jako perspektivní sídelní a rekreační oblast pro blízké městské aglomerace. Mírně zvlněným terénem mikroregionu, na kterém se nachází 7 obcí, protéká Malostranský a Librantický potok. Vymezené území je zalesněno 8 % z celkové rozlohy mikroregionu a nachází se na něm řada přírodních a kulturních památek. Při své rozloze je jednou z nejméně zalidněných oblastí na území ČR. Ve většině venkovských regionech v ČR podíl obyvatel v produktivním a postproduktivním věku stoupá, v Mikroregionu Černilovsko se zvýšil podíl obyvatel v předproduktivního věku. Celkový počet obyvatel se tak zvýšil od roku 1997 o 6 %. Převážná část obyvatel mikroregionu – přes 80 % - bydlí v rodinných domcích. Na území mikroregionu je velký zájem o výstavbu rodinných domků, převážně obyvatel z města HK. Převládá zde názor, že by státní orgány a instituce měly finančně podporovat investice do infrastruktury pro rozvoj výstavby rodinných domků. O výstavbě bytových domů se na území mikroregionu neuvažuje.

4. HOSPODÁŘSTVÍ

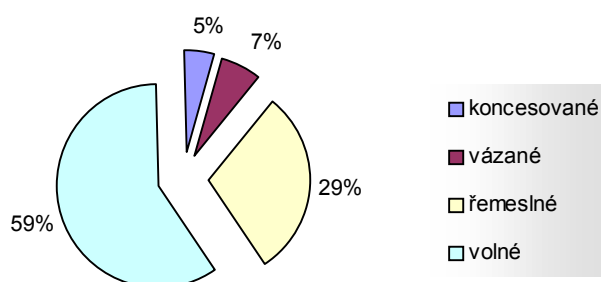
PODNIKÁNÍ

Mikroregion Černilovsko je venkovský zemědělský mikroregion, bývalé střediskové obce Černilov. Malé a střední podniky mají velký význam pro regionální rozvoj z hlediska vytváření konkurenčního prostředí. Představují možnost vlastní seberealizace jedinců a také se podílejí na vzhledu obce, protože jsou zpravidla umístěny na jejím území. Hlavní nevýhoda těchto firem spočívá v jejich snadné zranitelnosti, mají proto vysokou pravděpodobnost zániku. V mikroregionu se nenachází žádný velký podnik s počtem stovek zaměstnanců.

Významnou roli v podnikatelské sféře Mikroregionu Černilovsko sehraává živnostenské podnikání. Největší podnikatelskou aktivitu z hlediska živnostenského podnikání (přepočteno počet živnostenských oprávnění připadající na jednoho ekonomicky aktivního obyvatele) vykazují obec Librantice (2,9), dále obec Výrava (2,78) a Libníkovice (2,62). Naopak nejnižší počet živnostenských oprávnění, vztahený k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu, je v obcích Lejšovka a Černilov. **Rozvoj drobného a středního podnikání je v porovnání s ekonomickým okolím přibližně na stejné úrovni.** Jedno živnostenské oprávnění je vydáno přibližně na každého druhého obyvatele mikroregionu v produktivním věku. Ve srovnání s okresem HK připadne také jedno živnostenské oprávnění na každého druhého obyvatele v produktivním věku.

Rozptyl druhu podnikání je široký. Převažující živností je nákup zboží za účelem dalšího prodeje a zprostředkovatelská činnost, což je typické pro řadu venkovských regionů.

Vydané živnostenské oprávnění
v mikroregionu Černilovsko

Ze všech vydaných živnostenských oprávnění v Mikroregionu Černilovsko tvoří největší podíl živnosti volné – přes 59 %, následují živnosti řemeslné (29 %), vázané (7 %) a koncesované (5 %).

Vydaná živnostenská oprávnění

Obec		Živnosti			
		koncesované	vázané	femeslné	volné
Černilovsko	Černilov	29	42	220	402
	Divec	2	5	4	28
	Lejšovka	2	3	17	32
	Libníkovice	1	4	4	21
	Librantice	7	7	21	56
	Libřice	6	3	20	46
	Výrava	3	6	20	39
Černilovsko	50	70	306	624	
Okres Hradec Králové	1726	4511	10524	36763	

Zdroj: Okres. úřad, referát živnostenského úřadu, stav k 1.9.02

V počtu vydaných živnostenských oprávnění na sto obyvatel má mikroregion Černilovsko o 7 % méně vydaných oprávnění oproti okresu HK.

Musíme však připomenout, že ne všichni podnikatelé, kteří jsou zaregistrováni na Referátu živnostenského úřadu v HK, také provozují podnikatelskou činnost.

EKONOMICKÉ UKAZATELE

Rozdělení výnosu daní mezi stát a obce ovlivňuje výši obecních příjmů a předurčuje finanční samostatnost obcí. Systém rozpočtového určení daní vznikl v souvislosti s reformou daňového systému a reformou místních rozpočtů z roku 1993. Od té doby doznal několika úprav.

V prvních letech se změny týkaly pouze rozdělení výnosů daně z příjmu fyzických osob vybraného v rámci okresu mezi obce a okresní úřad. Spočívaly ve vytváření pro obce výhodnější proporce sdílené daně na úkor okresních úřadů. V roce 1996 byla provedena zásadní změna, která spočívala v rozšíření spektra sdílených daní o výnos daně z příjmu právnických osob a v participaci státního rozpočtu na výnosu daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (dále jen daně ze závislé činnosti). Tato úprava zaznamenala k začátku roku 2001 dalších změn. Podle nového zákona se počítá zejména s 20,59 % podílem měst a obcí celé ČR na výnosu sdílených daní: z přidané hodnoty, z příjmů fyzických osob jak ze závislé činnosti, tak samostatně výdělečně činných a z příjmů právnických osob. Podíl bude závislý na počtu obyvatel a na koeficientech velikostní kategorie obce (od 0,2598 u obcí do 100 obyvatel až po 2,8123 v Praze). Dle veřejné diskuse k novému zákonu o rozpočtovém určení lze předpokládat, že menší obce s vysokou nezaměstnaností by měly mít vyšší daňové příjmy.

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele, který je jedním z rozhodujících ukazatelů Evropské unie, není v České republice na úrovni okresní či mikroregionální sledován. Jednou z možností, jak posoudit hospodářskou situaci mikroregionu, je výtěžek z daní vybraných finančními úřady od jednotlivých plátců.

Daňové příjmy obcí v mikroregionu Černilovsko

	druh daně	1997	1998	1999	2000	2001
Mikroregion Černilovsko	Daň z příjmu FO	9183	3200	3929	4065	2023
	Daň z příjmu PO	3238	3597	3999	1908	2883
	Daň ze závislé činnosti	4211	4958	4908	5872	3447
	Daň z nemovitostí	256,6	273	306	1514	1442
	Správní a místní poplatky	2131	2396	2078	2617	3269
	Celkem		19020	14424	15220	15976

Zdroj: Obecní úřady, v tis. Kč, orientační údaje, příjmy za některé roky neposkytnuty

Daňová výtěžnost

Průměrné příjmy z daní v Mikroregionu Černilovsko přepočtené na obyvatele, dosáhly v roce 2001 4 342 Kč. Tato daňová výtěžnost je v rámci České republiky na nízké úrovni a **Mikroregion Černilovsko patří v tomto směru mezi oblasti s mírně podprůměrnou daňovou výtěžností přepočtenou na obyvatele.**

Daňové příjmy v Královéhradeckém kraji se pohybují v rozpětí od 1 829 Kč na obyvatele po 35 098 Kč s průměrem 5 508 Kč. Vzhledem k tomu, že tento průměr je "tažen" vysokou hodnotou Hradce Králové, nedosahuje jej 80 % obcí. Vedle center cestovního ruchu v kraji (Malá Úpa, Pec pod Sněžkou, Říčky, Špindlerův Mlýn) jsou v popředí ještě malé obce s relativně vysokým počtem podnikajících fyzických osob (Lhota pod Hoříčkami – 40 na 245 obyvatel). Podprůměrných hodnot dosahují opět především obce pod 500 obyvatel, z okresů Náchod a Jičín, z větších měst a obcí Radvanice u Trutnova, Velké Svatoňovice a Meziměstí.

Při porovnání daňové výtěžnosti na obyvatele v Mikroregionu Černilovsko, nalezneme **mezi jednotlivými obcemi výrazné rozdíly**. Průměrná daňová výtěžnost se v letech 1997-2001 pohybovala od téměř 2 835 Kč (Libníkovice) do 7 641 Kč (Výrava) na obyvatele. Průměr v celém mikroregionu Černilovsko v tomto sledovaném období činil 4 368 Kč na obyvatele.

Zatímco průměrný daňový výnos na obyvatele se v České republice v letech 1997 - 2001 pohyboval v rozmezí 6 950 - 7 220 Kč, v Mikroregionu Černilovsko je o něco nižší. V rámci objektivit je nutno dodat, že odečteme-li daňové příjmy MÚ Praha, Plzeň, Brno a Ostrava, tak se daňové příjmy v České republice v letech 1997 - 2001 pohybovaly v rozmezí cca 5 400 - 5 600 Kč na obyvatele. I z tohoto hlediska je **daňová výtěžnost v Mikroregionu Černilovsko v rámci České republiky na mírně podprůměrných hodnotách.**

Daňová výtěžnost na obyvatele v obcích mikroregionu Černilovsko

Obec		Daňová výtěžnost na obyvatele v Kč				
		1997	1998	1999	2000	2001
Černilovsko	Černilov	6968	4606	4603	3462	3056
	Divec	5047	5972	5573	5882	5797
	Lejšovka	6059	5295	5345	6233	5199
	Libníkovice	0	4641	5083	3837	2835
	Librantice	4373	3822	4600	4841	3162
	Libřice	0	0	0	7607	5483
	Výrava	3467	3460	4072	7641	4866
Mikroregion Černilovsko		3702	3971	4182	5643	4342

Zdroj: Obecní úřady, orientační údaje, příjmy za některé roky neposkytnuty

ZAMĚSTNAVATELÉ, PODNIKATELÉ

(zdroj: telefonní seznam TELECOMU)

Černilov

ALDAN Černilov 270
 AUTA JEŽEK Černilov /89
 AUTO MALEČEK - MALEČEK PETR Černilov
 AUTOBAZAR ČERNILOV - AUTO 96 Černilov /169
 AUTODOPRAVA LORENC MARTIN Černilov 597
 AUTODOPRAVA LORENC VÁCLAV Černilov 24
 AUTOSERVIS Š & J Černilov 89
 BETA s.r.o. Černilov 263
 ČALOUNICTVÍ LUKÁŠEK Černilov 343
 DAMPO ČERNILOV s.r.o. Černilov 171
 DERATIZACE - ASANACE POŘÍZEK JAROMÍR Černilov 15
 EMPRESA - KEBORT ROMAN Ing. Černilov 21
 GARANCE CZ s.r.o. Černilov 120
 GAS - PRENT spol. s r.o. Černilov /309
 HNG-CZECH s.r.o. Černilov 21
 HOLANEC JOSEF - H & H Černilov 441
 HRUBÝ PAVEL H & P - VEDENÍ ÚČETNICTVÍ Černilov, Újezd 21
 K DISKONT - KONZUM spotřební družstvo Černilov
 KADERNICKÝ SALON Černilov 496
 KLEMPÍŘSTVÍ KOVAŘÍČEK JIŘÍ Černilov 160
 KRÁL VLADISLAV Ing. - ENSO Černilov 584
 KUPKA ZDENĚK - ELEKTRO Černilov 468
 LEVNÉ ODĚVY Černilov 570
 M & L MALÁT -MALÍŘ - NATĚRAČ Černilov 48
 MAZÁNEK JOSEF MANAKOV Černilov 263
 MIFA s.r.o. - ELEKTROMATERIÁL Černilov 21
 MSIO s.r.o. Černilov 46
 ODEMO MORÁVKOVÁ JANA - VÝROBA PRACOVNÍCH ODĚVŮ Černilov 77
 POPROP, s.r.o. - ZEMĚDĚLSKÝ AREÁL BOREK Černilov

POTRAVINY MIX Černilov 270
PROFI IZOL - SDRUŽENÍ PODNIKATELŮ Černilov 34
ROLANA s.r.o. Černilov
RTH s.r.o. Černilov 244
SMÍŠENÉ ZBOŽÍ Černilov
SPOZA spol.s r.o. Černilov 46
ŠIK - HAVLOVÁ MILENA Černilov 149
TERRA - VARI KERHART FRANTIŠEK Černilov
TOI TOI, SANITÁRNÍ SYSTÉMY, s.r.o. Černilov 432
TRUHLÁŘSTVÍ HERZÁN JAN Černilov 79
UNIMONT spol.s r.o. Černilov
VOLEJNÍK AUTOOPRAVNA Černilov 7
VYSA s.r.o. Černilov 309
ZÁMEČNICTVÍ Černilov 430
ZÁMEČNICTVÍ - JEŘÁBEK RADOMÍR Černilov 155
ZÁMEČNICTVÍ - KOVOVÝROBA HERZÁN JIŘÍ Černilov 79
ZÁMEČNICTVÍ SVÍČKA ROMAN Černilov 4
MIFA s.r.o. - ELEKTROMATERIÁL Černilov
ŽALUZIE, GARÁŽOVÁ VRATA, MARKÝZY LKM KNÁPEK

Divec

HANUŠOVÁ ZDENKA - HANY Divec 63
SV METAL spol. s r.o. Divec

Libníkovice

SL PLAST-SLEZÁK RADEK Libníkovice 1
TRUHLÁŘSTVÍ BRICH MIROSLAV Libníkovice 51
ŽV - ZD LIBRANTICE Libníkovice

Librantice

BELLIS JP s.r.o. Librantice 139
CUBERKA - TEPLOPROJEKT Librantice 158
ELUS s.r.o. Librantice 13
CHUDÝ JOSEF-TRUHLÁŘSTVÍ Librantice 133
KRÁLÍK JOSEF JUDr. – realitní, poradenská a obchodní kancelář Librantice 29
KREMZ PAVEL - O.A.E. PAKR Librantice 98
PRODEJNA POTRAVIN Librantice
SV METAL spol. s r.o. Librantice
ZD LIBRANTICE Librantice
PORTAS s.r.o, renovace dveří
D. BORTLÍK, truhlářství
Ing. V. KOUTNÍK – K-projekt, projekční kancelář

J. ŠAFRANKO – řeznictví
J. SCHEJBAL, truhlářství
J. SČEBEL – truhlářství
J. VACHEK – truhlářství
M. SČEBEL – projektování
TV-SAT J. Bortlík – montáž TV antén a satelitů
ATELIÉR OH – O. Havrdová – výrobky z kůže
J. KUTHAN – pneuservis
MUDr. P. VĚŘÍŠKOVÁ – oční lékařka
MUDr. Z. ADÁMKOVÁ – zubní lékařka
P. SOUČKOVÁ – projektování zahrad
M. MORÁVEK – topení, voda, plyn
J. SEDLÁČEK – topení, voda, plyn
J. HLADÍK – soukromý zemědělec
R. HLADÍK – práce s motorovou pilou
J. BORTLÍKOVÁ – krejčovství
M. BORTLÍKOVÁ – obchodní činnost
M. KOCIÁNOVÁ – keramika
J. DIVECKÝ – pohostinství
Z. ČERNÝ – obchodní činnost
Z. ANDR – zemní práce
J. DUŠEK – zemědělská technika
L. JARKOVSKÝ – výškové práce
P. HOLANEC – pokládání podlahových krytin

Lejšovka

FARMA SEDLÁČEK spol.s r.o. Lejšovka 35
NORKAREX spol. s r.o. Lejšovka 67
ORCUS - PELIKUS JOSEF Lejšovka 98
PLASTY ŠIMON JINDŘICH Lejšovka 4
ROLANA s.r.o. Lejšovka
POHOSTINSTVÍ, Šimon Ladislav, Lejšovka
SMÍŠENÉ ZBOŽÍ, Oldřich Piňos, Lejšovka

Libřice

AUTODOPRAVA ELIÁŠ JIŘÍ Libřice 23
BISTRO SANTROPÉ - HORČIČKOVÁ ALENA Libřice 116
FIEDLEROVÁ JANA Ing. - TECHNICKÁ KERAMIKA Libřice 60
K DISKONT - KONZUM spotřební družstvo Libřice
LIPRA a.s. Libřice
PIEZOCERAM s.r.o. Libřice 86
PIEZOKERAMIKA s.r.o., EUROPEAN PIEZO CERANICS, Ltd. Libřice
SV METAL spol. s r.o. Libřice
ŠPATENKA JAN a SYN s.r.o. Libřice 91
VZDUCHTECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ spol. s r.o. Libřice 117

Výrava

ELEKTROSLUŽBY VÝRAVA - JURČÍK PAVEL Výrava
K DISKONT - KONZUM spotřební družstvo Výrava
KADERNICTVÍ Výrava 33
RICHTER JAROSLAV - PYROTEX Výrava 80
STAVOIZOLACE BOUDYŠ Výrava 50
ŠTEFAN ANTONÍN Ing. - ASAT Výrava 196
ZD VÝRAVA Výrava
POHOSTINSTVÍ, Mgr. Jitka Hrubá, Výrava

ZEMĚDĚLSTVÍ

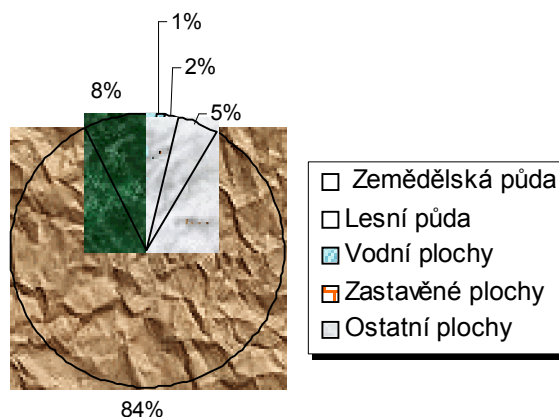
Mikroregion Černilovsko z hlediska přírodních podmínek má pro zemědělskou výrobu relativně velmi dobré podmínky. Představu o využití půdního fondu dává tabulka, uvedená níže. Z tabulky vyplývá, že orná půda zaujímá 94 % výměry zemědělského půdního fondu. Z tohoto faktu vyplývá i značná ekologická nestabilita zájmového území. Orná půda je představována velkými hony, na nichž je pěstována vesměs monokultura. Hony nejsou odděleny linií zelení. Hony orné půdy jsou rozděleny melioračními kanály, které v mnoha případech neplní svoji funkci (odvedení drenážních vod ze systematického odvodnění), jsou zanesené a postupně zarůstají. Kolem cestní sítě a melioračních kanálů je velmi sporadická rozptýlená zeleň.

Půdní fond

Přehled druhů pozemků obcí mikroregionu (v ha)

Obec	Zemědělská půda		Lesní půda	Vodní plochy	Zastavěné plochy	Ostatní plochy
	z toho orná	Celkem				
Černilov	2037	2147	243	21	47	116
Divec	171	183	150	0,6	6	10
Lejšovka	219	244	40	2	6	19
Libníkovice	244	287	10	3	6	15
Librantice	543	596	8	8	11	28
Libřice	410	425	8	5	11	31
Výrava	727	775	9	7	14	39
Mikroregion Černilovsko	4351	4657	468	46,6	101	258

Přehled druhů pozemků Mikroregionu
Černilovsko (v ha)

Zemědělský půdní fond představují především půdy těžké, místy velmi těžké až středně těžké. Z hlediska genetických půdních představitelů se vyskytují především hnědozemě a hnědé půdy na orné půdě, lužní půdy na trvalých travních porostech.

Zemědělská výroba

Zaměření všech zemědělských subjektů v území je především na rostlinou výrobu s doplňkovou výrobou živočišnou a to především v chovu hospodářských zvířat na maso. Hospodaření na pozemcích je velmi intenzivní.

V rámci transformace JZD a Státních statků na území mikroregionu vznikly kromě soukromě hospodařících rolníků i následující zemědělské subjekty:

HNG s.r.o.
Rolana s.r.o. Lejšovka
ZD Librantice
ZDV Výrava
Lipra Libřice

Rolníci:
Svíčka – Újezd (Černilov)
Prokeš – Černilov
Dušek – Černilov
Budínský - Výrava
Kašpar- Výrava
Potočková- Výrava

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

Daňová výtěžnost obcí mikroregionu na obyvatele byla k roku 2001 jedna z nižších v České republice. Oproti roku 2000 došlo po poslední úpravě daňové legislativy k poklesku daňové výtěžnosti. Mikroregion je typicky zemědělský region s intenzivním hospodařením na velkoplošných honech, což není z hlediska ekologické stability krajiny příznivé. Zemědělská družstva i někteří soukromí zemědělci hospodaří převážně na pronajaté půdě. Dále v obcích působí malí a střední podnikatelé, převážně ve službách a obchodu. V mikroregionu není žádný velký průmyslový podnik se 100 a více zaměstnanci.

Ve venkovských mikroregionech jsou to právě malé a střední podniky, které mohou poskytnout více pracovních příležitostí pro obyvatele jednotlivých obcí. A proto by mělo být právě zájmem obcí, aby tyto podnikatele zainteresovaly v rozvíjení své činnosti a vytvořily s nimi partnerství při jednáních a získávání podpor na jejich udržení a rozvoj

5. TRH PRÁCE

NEZAMĚSTNANOST

Vývoj míry nezaměstnanosti

V 90. letech prošla ČR řadou strukturálních změn. Mezi tyto změny patří zejména změna ekonomické struktury podle vlastnictví, velikost podniků, regionů, sektorů a odvětví. Tyto procesy se zásadním způsobem projeví v oblasti zaměstnanosti, zejména ve změněné poptávce po profesně kvalifikační struktuře pracovních sil a v odvětvové a regionální struktuře zaměstnanosti.

Ke změnám došlo i v celkové míře ekonomické aktivity obyvatel. Republikově v průběhu let 1990 až 1996 klesl počet ekonomicky aktivních obyvatel v produktivním věku o 4,2 %. Strukturální změny, zánik neproduktivních podniků a přechod na tržní poptávkový systém práce stačila státní politika zaměstnanosti uspokojivě krýt do roku 1997. Toto období charakteristické nízkou nezaměstnaností bylo vystřídáno obdobím stagnace ekonomického vývoje a prudkým nárůstem nezaměstnanosti. Koncem roku 1998 překročila její míra hranici 7%. Přes zpomalení ekonomického růstu a zrychlení transformace podnikové sféry byla v roce 1999 celorepublikově dosažena průměrná nezaměstnanost 9 % a v roce 2000 nezaměstnanost 8,3 %. V roce 2001 nezaměstnanost činila už 8,9 %.

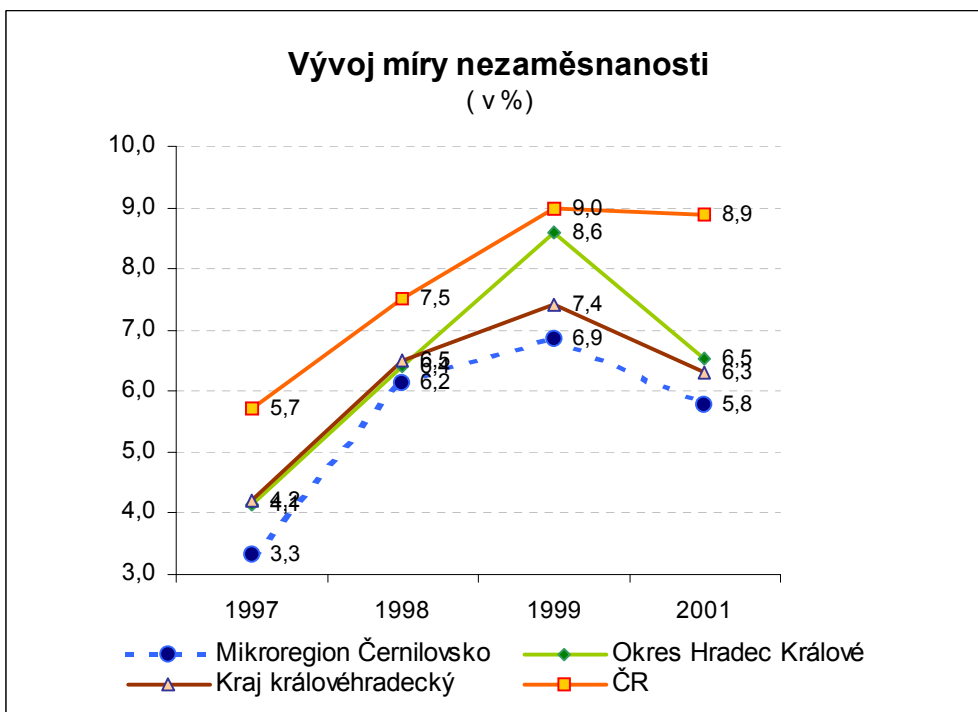
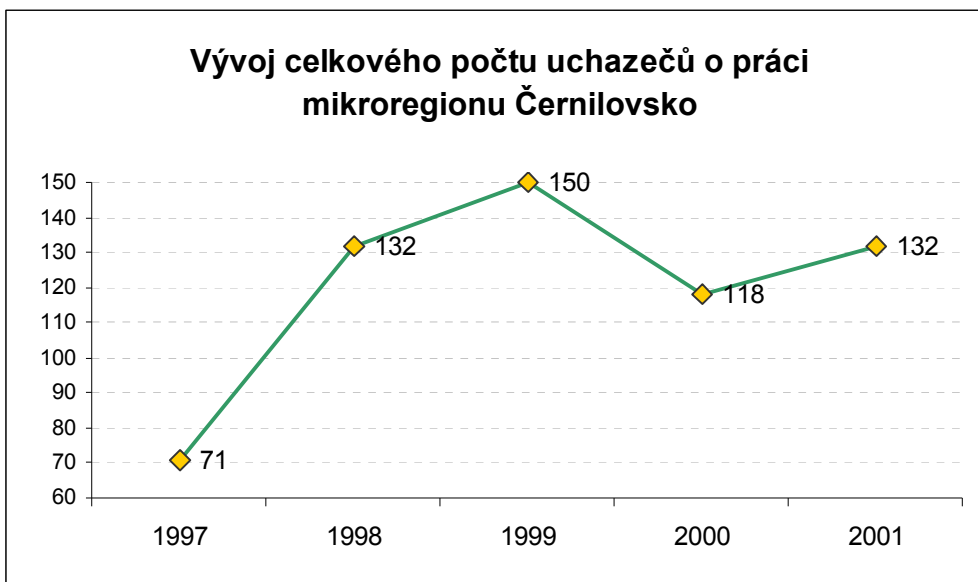
Míra nezaměstnanosti se v Mikroregionu Černilovsko po celé sledovaném období pohybovala pod republikovým průměrem, jak zobrazuje tabulka s grafem.

V porovnání s okresem HK se míra nezaměstnanosti v Mikroregionu Černilovsko drží stále těsně pod okresními hodnotami. Je tomu také tak i ve srovnání s Královéhradeckým krajem.

Míra nezaměstnanosti v mikroregionu (%)

Území	1997	1998	1999	2001
Mikroregion Černilovsko	3,3	6,2	6,9	5,8
Okres Hradec Králové	4,1	6,4	8,6	6,5
Kraj královéhradecký	4,2	6,5	7,4	6,3
ČR	5,7	7,5	9,0	8,9

Zdroj: ÚP HK, ČSÚ

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

Nezaměstnanost je v Mikroregionu Černilovsko nižší než v rámci ČR. Je tomu tak i v porovnání s okresem a krajem HK, kde je míra nezaměstnanosti za sledované období průměrně o 0,7 % nižší. Vývoj míry nezaměstnanosti od roku 1994, od kdy se stává problémem celé ČR, sleduje celorepublikové trendy.

Toto příznivé konstatování je dáno blízkostí města Hradec Králové, které je pro obyvatele Černilovska dobře dopravně dostupné a nabízí řadu pracovních příležitostí, které tak do značné míry nahrazují omezenou nabídku práce v místě bydliště.

6. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

DOPRAVA

Silniční doprava

Základní komunikační silniční síť Mikroregionu Černilovsko je tvořena krátkými úseky silnic II. třídy. Zbývající komunikační síť je tvořena blíže nespecifikovaným množstvím místních účelově obslužných komunikací III. třídy.

Územím procházejí dvě silnice II. třídy – 308 a 229 tvořící sběrnice silnic III. tříd. Silnice s číslem 308 (Nové Město-Hradec Králové) procházející od severovýchodu k jihozápadu napříč mikroregionem se napojuje na dvě významné silnice I. třídy – na 14 a 11. Silnice 229 (Třebechovice p.O. - Jaroměř) vedoucí mikroregionem od severu k jihu křížuje silnici 308 na území mikroregionu v obci Libřice.

Negativem je **špatný technický stav místních obslužných silnic III. třídy**, z nichž cca 70 až 80 % vyžaduje rozsáhlou opravu.

Železniční doprava

Územím Mikroregionu Černilovsko neprochází žádná železniční trať.

Dopravní obslužnost

Všeobecně uznávanou skutečností je rovněž dlouhodobé **celostátní zhoršování dopravní obslužnosti**, omezování spojů v železniční i autobusové dopravě, nekontrolovatelné zvyšování nákladů, obtížná komunikace mezi dopravci a jejich zákazníky. Jejich dopady se přirozeně nevyhýbají obyvatelům, orgánům státní správy a samosprávy, ani podnikům a firmám mikroregionu.

Dotazníkem starostům obcí byly zjištěny základní údaje o hlavních směrech, počtu zastávek a četnosti spojů autobusové a vlakové dopravy. Z hlediska dostupnosti dopravy lze říci, že největší výhodu má obec Libřice, ve které se křížují obě silnice druhé třídy. Obyvatelé tak mají výrazně větší volbu cílové zastávky.

Přehled frekvence a hlavních směrů autobusové a vlakové dopravy

Obec	autobusová doprava			vlaková doprava		
	počet		hlavní směry	počet		hlavní směry
	zastávek	spojů/den		zastávek	spojů/den	
Černilovsko	Černilov	12	48	HK, Praha		
	Divec	1	9	HK, Dobruška		
	Lejšovka	1	12	HK, Jaroměř, Opočno		
	Libníkovice	2	15	HK, Dobruška		
	Librantice	3	10	HK, Dobruška		
	Libřice	3		Náchod, Praha, Broumov, Jaroměř, Rychnov nK., Nov. Město nM.		
	Výrava	5	14	HK, Nové Město n Met., Dobruška, Jásenná		

Podle údajů z obcí je autobusové **spojení poměrně řídké v obci Divec**. Dobré spojení mají obce Černilov, Libřice.

O víkendu je většina obyvatel venkova odkázána především na **individuální dopravu**.

POZEMKY A OBJEKTY K PODNIKÁNÍ

V obcích Mikroregionu Černilovsko se objekty a **pozemky vhodné k podnikání** nabízejí **nejvíce v obci Černilov. 5 objektů v soukromém vlastnictví** vhodných k podnikání se nachází v obci Lejšovka. 1 objekt v obecním vlastnictví a 0,17 ha nabízí obec Libníkovice. **Zbylé obce nedisponují volnými objekty a pozemky**, které by nabídly firmám k podnikatelským aktivitám a průmyslovým výstavbám. Přehled rozlohy a počty objektů k podnikání zobrazuje uvedená tabulka.

Pozemky a objekty vhodné k podnikání

Obec	Obecní		Soukromé	
	rozloha (ha)	počet objektů	rozloha (ha)	počet objektů
Černilov	0	0	2	1
Divec	0	0	0	0
Lejšovka	0	0	0	1
Libníkovice	0,17	1	0	0
Librantice	0	2	0	0
Libřice	0	0	0	0
Výrava	0	0	0	2
Mikroregion	0,17	3	2	4

Zdroj: OÚ

ZÁSOBOVÁNÍ VODOU

Na území mikroregionu spravuje zásoby pitné vody pro obyvatele jediný podnikatelský subjekt, kterým je Vodovody a kanalizace, a.s. Hradec Králové. Jak je patrné z tabulky, většina obcí má vodovody ve výborném stavu, některé jsou nově vystavěny. Vlastníkem vodovodu ve všech obcích je také samotný provozovatel. 2/7 obcí mají také vybudovanou kanalizační síť, čističky odpadních vod (ČOV) jsou na vymezeném území jen místy – Černilov, Divec.

Vodovody a kanalizační síť

Obec	Vodovod			Kanalizační síť	ČOV	
	Provozovatel	Vlastník	Stav (%)			
Černilovsko	Černilov	VAK HK a.s.	VAK HK a.s.	60	ano	ano
	Divec	VAK HK a.s.	VAK HK a.s.	100	ano	ano
	Lejšovka	VAK HK a.s.	VAK HK a.s.	100	povrchová	ne
	Libníkovice	VAK HK a.s.	VAK HK a.s.	100	ne	ne
	Librantice	VAK HK a.s.	VAK HK a.s.	90	ne	ne
	Libřice	VAK HK a.s.	VAK HK a.s.	100	ne	ne
	Výrava	VAK HK a.s.	VAK HK a.s.	100	ne	ne

Zdroj: obecní úřad

PLYNOFIKACE, ELEKTRIFIKACE, TELEKOMUNIKACE

Všechny obce mikroregionu kromě Výravy a Divece jsou plynofikovány. Počet domácností napojených na plynovou přípojku se odhaduje na 80 %. Ostatní domácnosti využívají tuhých paliv (uhlí, dřevo) nebo vytápějí své domy elektrickou energií.

Elektrické sítě a rozvody jsou v mikroregionu na většině území nevyhovující a zastaralé (v některé obci rok výstavby 1930), bývají problémy s poklesem napětí v elektrické síti, zastaralé a slabé transformační stanice, nedostatečná kapacita. Nové elektrické rozvody mají jen v obci Divec.

Telefonní přípojky společnosti Telecom byly zemní kabeláží rozmístěny téměř na celém území mikroregionu (v obci Libníkovice jsou s telefonizací problémy).

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

V oblasti dopravy stále zůstává problémem dopravního spojení s okolními městy a obcemi, kde je u některých obcí nedostatečná frekvence denních a hlavně u většiny absence víkendových spojů. Negativem je také špatný technický stav místních obslužných silnic III. třídy, z nichž cca 70 až 80 % vyžaduje rozsáhlou opravu. Železnice mikroregionem neprochází.

Všechny členské obce Mikroregionu Černilovsko mají veřejný vodovod. Žádná z nich nemá vodovod ve svém majetku. Vodovody všem obcím provozuje jediný subjekt Vodovody a kanalizace se sídlem v Hradci Králové. Technický stav vodovodů je většinou výborný. Nedostatečná je kanalizační síť. Čistění odpadních vod je v současné době dostačující.

7. SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ INFRASTRUKTURA

ŠKOLSTVÍ

Mateřské školy

V celém Mikroregionu Černilovsko se nachází jen jedna mateřská škola v obci Černilov. K letošnímu školnímu roku je v ní umístěno celkem 71 dětí. Oproti loňskému školnímu roku stoupl počet dětí o 4.

Počty dětí k září školního roku

Mateřské školy	2001/02	2002/03
MŠ Černilov č.p.509	67	71
Celkem mikroregion Černilovsko	67	71

Zdroj:místní šetření

Děti dojíždějí z okolních vesnic, převážně - Divec, Libřice, Bukovina, Výrava, Librantice a (2 děti) z HK. Ve školce je zaměstnáno 6 učitelů a 3 provozní zaměstnanci. Jídelna pro děti je přímo v objektu. Budova školky má dvě části spojené chodbou, první byla vystavěna v roce 1972 a druhá v 1978. Přimo u budovy jsou dvě zahrady, jejichž součástí jsou dětská hřiště. Výhledově je naplánována výměna oken.

Základní a speciální školy

V současnosti se v Mikroregionu Černilovsko nacházejí dvě základní školy v obci Černilov a Librantice s celkovým počtem 368 žáků..

Nejvíce žáků navštěvuje školu v obci Černilov. 335 dětí do ZŠ dojíždí z obcí Bukovina, Divec, Lejšovka, Librantice, Libřice, Újezd, Výrava, Dolní Černilov, HK a Jaroměř. Je to úplná ZŠ se 17 třídami, školní jídelna a kuchyně jsou v budově školy. Ve škole je zaměstnáno 24 učitelů, 6 osob v jídelně a 8 provozních zaměstnanců. Budova pochází z roku 1931, v 70 letech přistavěny budovy MŠ a kotelna, v 90. letech zvýšen počet učeben, zavedena voda a provedena rekonstrukce fasády.

ZŠ v Libranticích navštěvují děti také z Borovice, Slatiny, Vysokého Újezdu a Jeníkovíc. Škola má 5 ročníků a 2 třídy. Jsou zde zaměstnáni 2 učitelé, 1 vychovatelka a 1 provozní. Děti se stravují přímo v objektu školy, obědy jsou dováženy z Třebechovic. Budova školy je z roku 1913, provoz školy byl obnoven před 8 lety po celkové rekonstrukci objektu (okna, fasáda, nové interiéry i vybavení). Školní víceúčelové hřiště (kurty, fotbalový trávník) je přímo u budovy.

V mikroregionu chybí základní umělecká škola, kde by děti využívaly volný čas. V současné době se připravuje zřízení ZUŠ v Černilově pro všechny děti mikroregionu, které v současnosti dojíždějí do Hradce Králové.

Počty dětí k září školního roku

Základní školy	2001/02	2002/03
ZŠ Librantice č.p.119	29	33
Jubilejní Masarykova ZŠ Černilov č.p.380	339	335
Celkem mikroregion Černilovsko	368	368

Zdroj:místní šetření

ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE

Na území Mikroregionu Černilovsko se nenachází žádné zdravotnické zařízení. V obci Černilov je jeden praktický lékař a jedna dětská doktorka ordinující 2x týdně odpoledne. Na území mikroregionu se nenachází také žádná lékárna. Naordinované léky si mohou pacienti vyzvednout v krajském městě. V ostatních členských obcích mikroregionu se ordinace lékařů nacházejí jen velice zřídka.

Komplex zdravotnických služeb je spádově nejbližší v okresním městě Hradec Králové. Přehled lékařů na sledovaném území je uveden v následující tabulce.

Zastoupení nestátních zdravotnických služeb

Obec	Druh zařízení											
	Nemocnice	Léčebné ústavy	LDN	praktický lékař pro		gynekolog	stomatolog	specialista	lékárna	ÚSP	DDP	veterinář
				dospělé	děti a dorost							
Černilov				1	1		1					
Divec												
Lejšovka												
Libníkovice												
Librantice							1					
Libřice												
Výrava												

LDN - léčebna pro dlouhodobě nemocné, ÚSP - ústav sociální péče, DDP - domov důchodců a penzion

V mikroregionu není umístěn domov důchodců ani ústav sociální péče. V současné době situace vyžaduje v rámci mikroregionu vybudovat nějaký objekt výše uvedeného typu.

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

Ve školství již delší dobu dochází k optimalizaci sítě škol. Díky snižování stavu počtu narozených dětí se některé mateřské a základní školy potýkají s nedostatkem žáků ve třídách. Školy jak mateřské, tak základní řeší spíše otázky technického charakteru, které samozřejmě souvisejí s nedostatkem financí. V Mikroregionu Černilovsko je předškolní mládež a školství centralizováno do kapacitních zařízení v Černilově, příp. v Libranticích.

Soustavný růst potřeb zdravotnických služeb souvisí na jedné straně se zhoršováním celkového stavu životního prostředí člověka a na druhé straně s růstem nároků na množství a na

kvalitu poskytovaných služeb. Současná medicína je schopna pomoci člověku i ve velmi komplikovaných zdravotních situacích. Podmínkou je však vybavení zdravotnických zařízení kvalitní zdravotní technikou a vysoce kvalifikovaným zdravotnickým personálem, které jsou soustředěny převážně do velkých měst. **Kladným rysem je přítomnost praktických lékařů pro dospělé i dorost a stomatologů v Černilově a v Libranticích.**

8. REKREACE, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY A CESTOVNÍ RUCH

ZASTOUPENÍ TURISTICKÝCH, KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH SLUŽEB

V níže umístěné tabulce je uveden přehled a počet typů kulturních a sportovních zařízení

u jednotlivých obcí v rámci mikroregionu Černilovsko.

TURISTIKA

Mikroregion je charakteristický mírně zvlněným terénem a malebnou krajinou, která je vhodná k provozování odpočinkových sportů, jako je **pěší turistika nebo cykloturistika**. Území mikroregionu nabízí svým návštěvníkům zajímavé přírodní pozoruhodnosti, ale také kulturní a historické památky. Kromě kvalitní sítě, která je typická pro celou ČR, však v regionu prakticky neexistují vyznačené cyklotrasy a drobná doprovodná architektura (odpočívadla, infotabule apod.)

Zajímavá turistická místa, památky, atrakce

Typ zařízení	Mikroregion
hotely	0
penzióny	0
cyklotrasy	0
přírodní památky	0
informační centrum	0
odpočívadla	0
informační tabule	0
turistická ubytovna	0
tábořiště, kemp	0
restaurace, jídelna	0
bufet	0
cukrárna, kavárna	1
ostatní ubytování	0
koupaliště přírodní	0
koupaliště umělé	0
půjčovna kol	0
letiště (sportovní)	0
tenisový kurt	6
volejbalový kurt	2
fitcentrum	0
rozhledna	1
naučná stezka	0
rybářský revír	3
honičba s možností lovu	4
kuželkové dráhy	1
informační středisko	0
turistická mapa (venkovní)	0
lyžařský vlek	0
jiné sportovní zařízení	4
projížďka na koních	2
zámek	0
kostel	4
hrad, zřícenina	0
jiná historická památka	4
přírodní zajímavost	0

Zdroj: obecní úřad

Černilov

Na východním konci je na místě staršího **barokní kostel sv. Štěpána** z l. 1752 až 1756. Ve středu obce stál původně dřevěný evangelický kostel z roku 1786, současný novorománský je z roku 1882. V západní části obce se nachází původní dřevěný evangelický kostel z roku 1824. Zajímavostí jsou také **památné duby** ve vsi u čp. 10 - obvod kmene 430 cm a v lese Kaltous - obvod 500 cm. Společenské akce:

Černilovský pařez - sportovní akce s netradičními disciplínami

Fotbalová pouť - sportovní akce

Farní den - kulturně společenská akce, adventní koncerty v kostele a Orlovně

Divec

V obci je jedenkrát ročně pořádán tenisový turnaj Multicup – Open.

Libřice

Kostel **sv. Michala archanděla** v jádře gotický připomínán r. 1356, zbarokizován v 1. pol. 18. stol.

Libníkovice

Kovová konstrukce rozhledny v obecním lese – technická památka.

Librantice

Kamenný kříž u obecního úřadu, pomník padlým v I. světové válce, škola z roku 1913

Výrava

V blízkosti obce byly vystavěny nové rybníky „V ráji“ a „U vrbiček“ (biocentrum), v okolí se také nacházejí kamenné kříže.

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY, SPOLKOVÁ ČINNOST

Velmi důležité jsou všechny sportovní a kulturní aktivity, které se zaměřují na využití volného času dětí a mládeže. Je velice pozitivní, že na území mikroregionu působí několik sportovních organizací, oddílů či sdružení (Sokol, Orel, SDH,...), a že svou činností zabaví a umožní příjemně strávit volný čas nejen svým členům, ale i divákům a návštěvníkům, třeba při sportovních utkáních.

SHRNUTÍ, ZÁVĚR

V Mikroregionu Černilovsko existuje již dnes řada zařízení a příležitostí pro trávení volného času. Vzhledem k tomu, že je Černilovsko předurčeno být kvalitní sídelní oblastí a místem aktivního odpočinku pro královéhradeckou aglomeraci, je však tato nabídka dnes nedostačující. Současný stav vytváří předpoklady pro výrazný rozvoj cestovního ruchu a volnočasových aktivit v mikroregionu.

9. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Přehled o stavu územně plánované dokumentace pro jednotlivé obce.

Obec	Územní dokumentace	
Černilovsko	Černilov	zpracován územní plán
	Divec	zpracována urbanistická studie
	Lejšovka	zpracována urbanistická studie
	Libníkovice	zpracována urbanistická studie
	Librantice	zpracována urbanistická studie
	Libřice	zpracována urbanistická studie
	Výrava	zpracována urbanistická studie

Zdroj: Rozvojová koncepce mikroregionu (Agroprojekce Lit.)

Pro aktivní rozvoj obcí a využití pomoci z řady podpůrných programů je schválený územní plán mimořádně důležitý. Z přehledu je patrné, že v současné době jej má zpracovaný pouze obec Černilov.

10. STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU OBČANŮM

Pro vytvoření základní představy o různých potřebách a problémech občanů žijících na území Mikroregionu Černilovsko či jejich spokojenosti s činností subjektů veřejné správy v jejich obci byl vyhotoven anonymní dotazník občanům. Tento dotazník byl občanům distribuován prostřednictvím místního obecního úřadu.

Z 272 respondentů, kteří anonymně odpověděli na 20 vybraných otázek, bylo 151 žen, což činí 56 % z celkem zúčastněných. Menšinová skupina 121 mužů tvoří 44 % všech respondentů. Nejpočetnější byla věková kategorie respondentů mezi 35 – 59 rokem, která činila 49 % všech dotázaných. Ostatní dvě kategorie měly téměř procentuelně shodné zastoupení – 15-34 let – 24 % a věk nad 60 let – 27 %.

Souhrnně lze konstatovat, že z 272 odpovědí na otázku „Jste zaměstnavatel, zaměstnanec nebo nezaměstnaný“ a „působíte v odvětví“ odpovědělo 68 % respondentů jako zaměstnanci. 10 % jich je nezaměstnaných a pouze 5 % zaměstnavatelů. Zbytek tvoří důchodci. Nejvíce 30 % dotázaných působí v ostatním odvětví, 18,5 % jich působí v průmyslu, dalších 14,3 % v obchodě, následuje se 13 % státní správa, dále zemědělství 9,5 %, stavebnictví 8,7 % a doprava 6 % ze všech dotázaných.

38 % respondentů má dosažené střední vzdělání s maturitou, 34,3 % bez maturity, vysokoškolskáků je necelých 11,1 % a zbytek 16,6 % tvoří respondenti se základním vzděláním. Se svým zaměstnáním je spokojen téměř každý druhý respondent.

Jen necelých 14 % z tohoto vzorku obyvatel za práci nemusí dojíždět. Ostatních 86 % dojíždí. Z toho především automobilem – 53 % respondentů, dále autobusem 29 %, pouze 2 % jich dojíždí vlakem a 16 % ostatními dopravními prostředky (kolo, motocykl...).

Uvedené vyhodnocení dotazníku se vztahovalo celkově k Mikroregionu Černilovsko. Nyní se zaměříme na odpovědi respondentů za jednotlivé členské obce.

Černilov

Na otázku „Vyhovuje Vám dopravní obslužnost obce?“ celých 58 % všech dotázaných odpovědělo „částečně dostačuje“. Absolutně nevyhovuje každému čtvrtému dotázanému a zbývajících 18 % je s dopravní obslužností své obce úplně spokojeno.

S činností obecního úřadu a rozhodnutím zastupitelstva je úplně spokojeno téměř 26 % dotázaných, nadpoloviční většina dotázaných (63 %) je spokojena jen z části, 3 % respondentů není spokojena vůbec a zbytek respondentů činnost obecního úřadu vůbec nezajímá nebo neví.

Jaké obchody by ve své obci nejvíce respondenti uvítali a co respondentům nejvíce chybí?

- sportovní a kulturní centrum
- lékárna
- domácí potřeby
- bankomat
- drogerie
- železářství

Pouhých 7 % respondentů je úplně spokojeno s poskytováním kulturních a tělovýchovných služeb. 39 % dotázaných je spokojeno jen z části, každý pátý dotázaný není spokojen vůbec a zbytek neví nebo se nezajímá.

„Jste spokojeni s místním pohostinstvím a jídelnami?“ Tak na tuto otázku odpovědělo 20 % dotázaných, že není vůbec spokojeno, dalších 39 % je spokojeno jen z části, zcela je spokojeno 17 % respondentů a zbytek se nezajímá.

„Vyhovují Vám zdravotnické služby a sociální péče?“ 8 % dotázaných není vůbec spokojeno, 56 % je spokojeno úplně a zbytek 36 % jen z části.

„Uvažujete o tom, že se přestěhujete?“ Naprostá většina 84 % se vůbec stěhovat nechce. 12 % dotázaných ještě neví a zcela vážně o přestěhování uvažují 3 % dotázaných.

Za největší **problém** občané obce považují **absenci koupaliště, lékárny, nedostatečnou komunikaci obecní úřad – občan, nedostatečné sportovní vyžití pro děti, špatné mezilidské vztahy.**

Nejvíce by respondenti uvítali, aby se změnilo a vybudovalo:
zlepšení **dopravní obslužnosti**, oprava **místních komunikací** – silnice, chodníky, zkvalitnění **internetových stránek**. Také by chtěli zvýšit **frekvenci spojů** zejména ve **večerních hodinách**, **kulturní společenské centrum**.

Divec

Na otázku „Vyhovuje Vám dopravní obslužnost obce?“ téměř 64 % všech dotázaných odpovědělo „částečně dostačuje“. Absolutně nevyhovuje 18 % respondentům a zbytek je s dopravní obslužností své obce úplně spokojen.

S činností obecního úřadu a rozhodnutím zastupitelstva je úplně spokojena téměř polovina 55 % dotázaných, 27 % dotázaných je spokojena jen z části a zbytek respondentů činnost obecního úřadu vůbec nezajímá nebo neví.

Jaké obchody by ve své obci respondenti uvítali a co respondentům nejvíce chybí? Převažuje názor, že jejich počty a nabízený sortiment zboží je nedostačující. Občané požadují více obchodů ve své obci, což ovšem souvisí s konkurenceschopností firem v přilehlých městech, které jsou schopni nabídnout daleko větší sortiment zboží a služeb a dovedou při tak velkém množství nabízených komodit stlačit ceny na nižší úroveň. Dnes tak oblíbeným supermarketům nemohou malé firmy cenově konkurovat. Tuto konkurenci lze vyvážit jen nabídkou služeb přímo v místě bydliště, výrobou zboží na zakázku a „domácím“ přístupem.

Následuje výčet obchodů a služeb, které respondenti nejvíce postrádají.

- 50 % dotázaných postrádá ve své obci potraviny
- uvítali by službu napojení autobusových spojů na městskou dopravu
- občanům chybí také rozhlas

42 % respondentů není vůbec spokojena s poskytováním kulturních a tělovýchovných služeb. 30 % dotázaných neví nebo se nezajímá, zbytek je úplně spokojen.

„Jste spokojeni s místním pohostinstvím a jídelnami?“ Tak na tuto otázku odpovědělo 44 % dotázaných, že není vůbec spokojeno, dalších 44 % se nezajímá a 11 % je spokojeno jen z části.

„Vyhovují Vám zdravotnické služby a sociální péče?“ 50 % dotázaných je úplně spokojeno, druhá polovina jen z části.

„Uvažujete o tom, že se přestěhujete?“ Převážná většina 70 % se vůbec stěhovat nechce. 15 % dotázaných o tom zcela vážně uvažuje a dalších 15 % neví.

Za největší **problém** občané obce Divec považují **nedostatečnou dopravní obslužnost a zhoršující se mezilidské vztahy**.

Nejvíce by respondenti uvítali, aby se změnilo a vybudovalo:
chodník, silnice, cyklostezky a rádi by také zvýšili počet obyvatel.

Lejšovka

Na otázku „Vyhovuje Vám dopravní obslužnost obce?“ téměř 75 % všech dotázaných odpovědělo „částečně dostačuje“. Absolutně nevyhovuje 20 % respondentům a zbytek je s dopravní obslužností své obce úplně spokojen.

S činnostmi obecního úřadu a rozhodnutím zastupitelstva je úplně spokojeno téměř 63 % dotázaných, 35 % dotázaných je spokojena jen z části a zbytek respondentů činnost obecního úřadu vůbec nezajímá nebo neví.

Jaké obchody by ve své obci nejvíce respondenti uvítali a co respondentům nejvíce chybí?

- především pobočku České pošty
- uvítali by také lékaře

43 % respondentů je úplně spokojeno s poskytováním kulturních a tělovýchovných služeb. 42 % dotázaných je spokojeno jen z části a zbytek neví nebo se nezajímá.

„Jste spokojeni s místním pohostinstvím a jídelnami?“ Tak na tuto otázku odpovědělo 29 % dotázaných, že není vůbec spokojeno, dalších 29 % je spokojeno jen z části a zbytek se nezajímá.

„Vyhovují Vám zdravotnické služby a sociální péče?“ 50 % dotázaných není vůbec spokojeno, 38 % je spokojeno úplně a zbytek jen z části.

„Uvažujete o tom, že se přestěhujete?“ Naprostá většina 86 % se vůbec stěhovat nechce. 14 % dotázaných ještě neví a zcela vážně o přestěhování neuvažuje nikdo.

Za největší **problém** občané obce považují **volně se pohybující psi a nezájem spoluobčanů na věcech veřejných.**

Nejvíce by respondenti uvítali, aby se změnilo a vybudovalo:
zlepšení dopravní obslužnosti, vybudování chodníků, ČOV a oprava místních komunikací.

Libníkovice

Na otázku „Vyhovuje Vám dopravní obslužnost obce?“ 61 % všech dotázaných odpovědělo „částečně dostačuje“. Absolutně nevyhovuje 16 % respondentům a zbytek (23 %) je s dopravní obslužností své obce úplně spokojen.

S činnostmi obecního úřadu a rozhodnutím zastupitelstva je úplně spokojeno téměř 67 % dotázaných, 30 % dotázaných je spokojena jen z části a zbytek respondentů činnost obecního úřadu vůbec nezajímá nebo neví.

Jaké obchody by ve své obci nejvíce respondenti uvítali a co respondentům nejvíce chybí?

- především kulturní a společenské centrum (hospoda)
- uvítali by lepší dopravní obslužnost
- dále dětské sportovní hřiště
- a také lékař

Jen 8 % respondentů je úplně spokojeno s poskytováním kulturních a tělovýchovných služeb. 10 % dotázaných je spokojeno jen z části. Vůbec není spokojeno 49 % a zbytek neví nebo se nezajímá.

„Jste spokojeni s místním pohostinstvím a jídelnami?“ Tak na tuto otázku odpovědělo 65 % dotázaných, že není vůbec spokojeno, dalších 7 % je spokojeno jen z části. Úplně je spokojeno pouze 5 % a zbytek se nezajímá.

„Vyhovují Vám zdravotnické služby a sociální péče?“ 43 % dotázaných je spokojeno jen z části, není vůbec spokojeno 33 % a úplně spokojeno je přibližně ¼ respondentů.

„Uvažujete o tom, že se přestěhujete?“ Naprostá většina 88 % se vůbec stěhovat nechce. 11 % dotázaných ještě neví a zcela vážně o přestěhování uvažovalo 1 % dotázaných.

Za největší **problém** občané obce považují **autobusovou dopravu a znečišťování komunikace zemědělským družstvem.**

Nejvíce by respondenti uvítali, aby se změnilo a vybudovalo:
sportovní a dětské hřiště, krytá autobusová zastávka, výstavba rodinných domků, oprava chodníků a kulturní a společenské centrum.

Librantice

Na otázku „Vyhovuje Vám dopravní obslužnost obce?“ téměř 67 % všech dotázaných odpovědělo „částečně dostačuje“. Absolutně nevyhovuje 33 % respondentům. Nikdo z dotázaných neodpověděl, že by mu dopravní obslužnost úplně vyhovovala.

S činností obecního úřadu a rozhodnutím zastupitelstva je úplně spokojeno téměř 67 % dotázaných, 33 % dotázaných je spokojena jen z části. Nenašel se z dotázaných nikdo, kdo by nebyl s činností obecního úřadu vůbec nespokojen.

Jaké obchody by ve své obci nejvíce respondenti uvítali a co respondentům nejvíce chybí?

- především pobočku České pošty
- uvítali by také kadeřnictví a kosmetiku
- a také mateřskou školku

20 % respondentů je úplně spokojena s poskytováním kulturních a tělovýchovných služeb. 40 % dotázaných je spokojeno jen z části, dalších 20 % není vůbec spokojeno a zbytek neví nebo se nezajímá.

„Jste spokojeni s místním pohostinstvím a jídelnami?“ Na tuto otázku odpovědělo 43 % dotázaných, že není vůbec spokojeno, úplně je spokojeno 29 % dotázaných, 14 % je spokojeno jen z části a zbytek se nezajímá.

„Vyhovují Vám zdravotnické služby a sociální péče?“ 17 % dotázaných není vůbec spokojeno, 67 % je spokojeno úplně a zbytek (16 %) jen z části.

„Uvažujete o tom, že se přestěhujete?“ Všichni dotázaní odpověděli shodně - vůbec se stěhovat nechceme.

Za největší **problém** občané obce považují **absenci kulturního zařízení**.

Nejvíce by respondenti uvítali, aby se změnilo a vybuďovalo:
vybudování víceúčelového zařízení, parkoviště a rozšíření chodníků v horní části obce.

Libřice

Na otázku „Vyhovuje Vám dopravní obslužnost obce?“ naprosté většině 98 % všech dotázaných odpovědělo „úplně vyhovuje“.

S činností obecního úřadu a rozhodnutím zastupitelstva je úplně spokojeno téměř 33 % dotázaných, 67 % dotázaných je spokojena jen z části. Nenašel se z dotázaných nikdo, kdo by nebyl s činností obecního úřadu vůbec nespokojen.

Jaké obchody by ve své obci nejvíce respondenti uvítali a co respondentům nejvíce chybí?

- na tuto otázku nebyla žádná odpověď

Úplně spokojena s poskytováním kulturních a tělovýchovných služeb je celá 1/3 dotázaných. Další 1/3 dotázaných je spokojeno jen z části, vůbec spokojeno není zbývajících 1/3 respondentů.

„Jste spokojeni s místním pohostinstvím a jídelnami?“ 2/3 dotázaných odpovědělo, že je úplně spokojeno, zbývajících 1/3 je spokojena jen z části.

„Vyhovují Vám zdravotnické služby a sociální péče?“ 1/3 dotázaných není vůbec spokojena, další 1/3 je spokojena úplně a zbývajících 1/3 jen z části.

„Uvažujete o tom, že se přestěhujete?“ Všichni respondenti se shodli na jednom - vůbec o přestěhování neuvažujeme.

Za největší **problém** obce občané považují **vysokou frekvenci dopravy středem obce a také neobydlená stavení.**

Nejvíce by respondenti uvítali, aby se změnilo a vybuďovalo:
vybudování silničního obchvatu kolem obce.

Výrava

Na otázku „Vyhovuje Vám dopravní obslužnost obce?“ 54 % všech dotázaných odpovědělo „částečně dostačuje“. Absolutně nevyhovuje 43 % respondentům a 3 % zbytek je s dopravní obslužností své obce úplně spokojen.

S činnostmi obecního úřadu a rozhodnutím zastupitelstva je úplně spokojeno téměř 40 % dotázaných, 45 % dotázaných je spokojena jen z části a zbytek respondentů činnost obecního úřadu vůbec nezajímá nebo neví.

Jaké obchody by ve své obci nejvíce respondenti uvítali a co respondentům nejvíce chybí?

- především pobočku České pošty

Jen 1/3 respondentů je úplně spokojena s poskytováním kulturních a tělovýchovných služeb. 36 % dotázaných je spokojeno jen z části a zbytek neví nebo se nezajímá.

„Jste spokojeni s místním pohostinstvím a jídelnami?“ Na tuto otázku odpovědělo 29 % dotázaných, že není vůbec spokojeno, dalších 29 % je spokojeno jen z části a zbytek se nezajímá.

„Vyhovují Vám zdravotnické služby a sociální péče?“ 16 % dotázaných není vůbec spokojeno, 43 % je spokojeno úplně a zbývajících 41 % jen z části.

„Uvažujete o tom, že se přestěhujete?“ Naprostá většina 87 % se vůbec stěhovat nechce. 10 % dotázaných ještě neví a zcela vážně o přestěhování uvažují 3 % dotázaných.

Za největší **problém** občané obce považují **plynofikaci obce.**

Nejvíce by respondenti uvítali, aby se změnilo a vybuďovalo:
vybudování chodníků v obci a také plynofikaci obce.

STRATEGICKÁ ČÁST

11. SWOT ANALÝZA

Na základě podrobné sociálně – ekonomické analýzy mikroregionu byla sestavena standardní metodou, používanou při strategickém plánování, SWOT analýza, tj. stanovení vnitřních slabých a silných stránek rozvoje mikroregionu a vnějších neovlivnitelných příležitostí a hrozeb.

Cíle SWOT analýzy

- stanovení silných a slabých stránek mikroregionu (vnitřní charakteristika regionu)
- odhalení příležitostí a ohrožení mikroregionu (zejména vnější vlivy, ale i příležitosti a hrozby vyplývající z vnitřních silných a slabých stránek regionu)

SWOT analýza má být zpracována v takové míře podrobnosti, aby bylo možné stanovit na jejím základě hlavní problémy mikroregionu a s využitím silných stránek a příležitostí stanovit strategický postup k jejich odstranění a k minimalizaci hrozeb.

Metodika zpracování SWOT analýzy

SWOT analýza (**S**trong points, **W**weak points, **O**pportunities, **T**hreats) je metoda používaná k přehledné prezentaci analytických poznatků o zájmovém mikroregionu.

Vychází z podrobné sociálně – ekonomické analýzy mikroregionu a je v podstatě jejím přehledným závěrem. Ve SWOT analýze jsou srozumitelně, objektivně a stručně, avšak vyčerpávajícím způsobem, uvedeny silné a slabé stránky mikroregionu a příležitosti a ohrožení jeho sociálně – ekonomického rozvoje.

Využitím silných stránek a odstraňováním slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad ohrožení.

SILNÉ STRÁNKY - "S"

- založení sdružení obcí a zahájení spolupráce mezi obcemi, snaha o rozšíření této spolupráce na partnerství s podnikateli, občany a státní správou, zahájení společného strategického plánování rozvoje mikroregionu
- blízkost velké sídelní aglomerace - krajského města
- stabilizace a rozvoj výroby drobného podnikání v regionu
- trh práce - vysoký potenciál levné pracovní síly
- relativně nízká nezaměstnanost ve vztahu k celorepublikovému průměru, především díky pracovním příležitostem v dobře dostupném městě Hradec Králové.
- dobrá dopravní dostupnost mikroregionu z velkých měst (Hradec Králové, Jaroměř)
- dobré dopravní napojení, relativně vyhovující silniční síť
- relativně dobrá dopravní obslužnost z většiny míst mikroregionu
- vysoký počet plynofikovaných obcí a napojených domácností
- dostatek pitné vody z Vodárenské soustavy Východní Čechy (VSVČ) a výborný stav vodovodů
- schválená nebo rozpracovaná územně plánovací dokumentace téměř ve všech obcích mikroregionu
- dobře fungující obecní úřady
- tradice a vztah obyvatelstva mikroregionu k místu bydliště a zemědělství
- produktivní zemědělská oblast s přirozenou úrodností půdy a dobrými klimatickými podmínkami, vysoký stupeň koncentrace zemědělské výroby a efektivní obhospodařování lánů (avšak s negativy, formulovanými ve slabých stránkách).
- připravené a zahájené komplexní pozemkové úpravy organizované a placené státem na části mikroregionu
- pořádání tradičních sportovních a kulturních akcí
- existence spolků a živá spolková činnost

SLABÉ STRÁNKY - "W"

- odchod mladých perspektivních lidí z venkovského mikroregionu do měst za prací a celkově snadnějším životem, snižování počtu obydlených nemovitostí
- nízké daňové příjmy obcí mikroregionu a jejich nízká schopnost investovat do majetku obce, obnovovat jej a leckdy i snižující se schopnost zajistit provoz obecních zařízení, chátrající zařízení občanské vybavenosti
- vysoký věk a zanedbanost bytového a stavebního fondu
- nízký počet výrobních živností ve vztahu k počtu živností v oboru „koupě zboží a prodej“ a „zprostředkování“
- nedostatečná současná vybavenost pro volnočasové aktivity a rozvoj cestovního ruchu v oblasti infrastruktury, nabídky produktů i služeb (prostory společenského sálu, sportovní hala)
- nízký standard služeb v cestovním ruchu (ubytování, stravování aj.), nedostatečná propagace
- nízká aktivita obyvatelstva mikroregionu ve správě věcí veřejných
- slabá ekologická stabilita a nízká diverzita krajiny (plošná zemědělská výroba)
- špatný technický stav komunikací
- chybějící komplexní informační systém regionu, informační středisko a propagace
- roztržštěný a nejednotný informační systém členských obcí na internetu

PŘÍLEŽITOSTI - "O"

- vytvoření a rozvoj pevného partnerství a spolupráce mezi samosprávou, podnikateli a státní správou, společné strategické plánování a rozvoj regionu, příprava společných projektů a řešení vnějších vlivů (nová legislativa, vstup do EU, reforma veřejné správy apod.)
- otevření mikroregionu ke spolupráci s okolními mikroregiony a krajem, navázání a udržování kontaktů s bývalými obyvateli a místními patrioty
- vytvoření pohodových venkovských komunit se společnými aktivitami, zvýšení sebevědomí obyvatel regionu a zájmu o věci veřejné
- využívání krajských, státních a evropských podpor na rozvoj území, koordinace a spolupráce v rámci partnerství (program obnovy venkova, programy pro zemědělce, podpory malého a středního podnikání, programy na ochranu životního prostředí, vodohospodářskou infrastrukturu, snižování energetické náročnosti, strukturální fondy EU apod.)
- udržení a rozvoj existujících firem malého a středního podnikání
- rozvoj zpracovatelského průmyslu ve vazbě na zemědělskou prvovýrobu, rozvoj ekologických forem zemědělství, údržby krajiny a agroturistiky
- rozvoj sociálních zařízení a služeb (mateřinky, sociální služby pro starší a nemocné občany, spolupráce s charitou a dalšími neziskovými organizacemi)
- nabídka zdravého, levného a pohodového bydlení na venkově v uvolněném bytovém fondu
- využití stoupající obliby nových forem rodinné rekreace na venkově (agroturistika, letní byty)
- využití potenciálu krajiny pro rozvoj cestovního ruchu, zejména pro pěší turistiku, cykloturistiku, agroturistiku a využití obliby venkovské turistiky
- rozvoj doprovodných služeb cestovního ruchu (ubytování, pohostinství, odpočinkové sporty, půjčovny a opravy kol a sportovního náčiní, internetové kavárny, informační služby, agroturistika, ukázkové provozy tradičních řemesel apod.)
- výstavba cyklostezky "Napříč mikroregionem Černilovsko"
- dokončení vyznačení cykloturistických tras v mikroregionu
- vytvoření typické tváře a identifikace mikroregionu, jeho propagace uvnitř i vně s využitím moderních informačních technologií (internetové stránky, informační střediska apod.)
- rozvoj a využívání poradenských služeb a školení (začínajících podnikatelů, mladých zemědělců, rekvalifikace)
- pořádání festivalů, soutěží, poutí a jiných místních tradic i akcí nadregionálního významu a jejich dobrá propagace
- aktualizace, zkvalitnění a doplnění chybějících územně plánovacích dokumentací obcí a jejich provázání se strategií rozvoje mikroregionu
- provedení revitalizačních opatření v krajině, zlepšujících její ekologickou stabilitu, rozmanitost a estetický vzhled.

HROZBY - "T"

- celospolečenský trend snižování stavu obyvatel a porodnosti s významným vlivem zejména na malé obce, vysídlování regionu, stárnutí obyvatel a budoucí hrozba chybějící produktivní generace a mladých lidí
- nepřipravenost regionu (obcí a podnikatelských subjektů v zemědělství i jiných) na využívání krajských, státních a evropských podpor
- slabá síla obcí i podnikatelských subjektů investovat, absence cizího kapitálu
- nízká kupní síla a životní úroveň obyvatel mikroregionu
- nedostupnost malých úvěrů a nedostupnost kapitálu
- snížení schopnosti místního trhu práce absorbovat uvolněnou pracovní sílu, rostoucí nezaměstnanost
- stagnace v řešení problémů koncepce rozvoje zemědělství
- upřednostňování produkčního zemědělství před údržbou krajiny
- ohrožení zemědělských podniků špatným vývojem státní politiky a problémy s odbytem zemědělských produktů, nezájem mladé generace o práci v zemědělství, devastace zemědělského půdního fondu
- zhoršování estetického dojmu z krajiny (pozemky, venkovská zástavba, památky) v důsledku slabé ekonomické síly či nezájmu obcí, majitelů a správců pozemků
- obtížný start nových podnikatelských aktivit z důvodu obtížného zajištění finančního krytí prvotní investice, obtížného získání trhu a překonání psychologických bariér
- nedostatečná vynutitelnost práva v oblasti občanského a správního práva
- vzrůstající nezájem občanů o věci veřejné a zejména o ekologii
- klesající kupní síla a životní úroveň a další nárůst apatie obyvatel mikroregionu
- hrozí devastace venkovského prostoru v důsledku nízké veřejné a podnikatelské aktivity obyvatel
- riziko rozšíření sociálně – patologických jevů v důsledku špatné sociální situace rodin s dětmi a omezenou nabídkou pracovního uplatnění i trávení volného času (kriminalita, krádeže, alkohol, drogy,...)

12. VIZE A STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MIKROREGIONU

Vize je širěji formulovaný výhled, kam si zástupci mikroregionu přejí dospět v dlouhodobém časovém horizontu 10 – 20 let. Vizi lze podrobněji a přesněji popsat několika dlouhodobými strategickými cíli, formulovanými pro časový horizont 10 až 20 let.

Vize rozvoje mikroregionu Černilovsko na 10 až 20 let

„Mikroregion Černilovsko bude v časovém horizontu 10 až 20 let stabilizovaný venkovský mikroregion s vyváženým produktivním zemědělstvím v ekologicky relativně vyvážené krajině se svojí typickou tváří a identitou, zajišťující plnohodnotný a klidný život ve venkovském a družném prostředí s řadou vzájemně prospěšných vazeb na své blízké i vzdálené okolí. Černilovsko bude tvořit významné sídelní, rekreační a sportovní zázemí pro městskou aglomeraci Hradce Králové a okolí. V regionu naleznou občané pracovní příležitosti v zemědělství v malém a středním podnikání, převážně však budou vyjíždět za prací do okolí, zejména do Hradce Králové.“

Strategické cíle rozvoje mikroregionu Černilovsko na 10 až 20 let

Mikroregion Černilovsko se stane v horizontu 10 až 20 let **důstojným místem pro plnohodnotný život svých obyvatel v klidném a družném prostředí venkova**, založeném na spolupráci a soběstačnosti mikroregionu zejména v oblastech péče o své občany všeho věku, pohlaví a vzdělání ve smyslu zajištění podmínek pro bydlení, vzdělání, základní zdravotní péči, péči o starší občany a aktivního trávení volného času se zajištěním některých speciálních služeb mimo region. **Počet obyvatel** mikroregionu se stabilizuje na úrovni celostátních trendů pro venkovské oblasti nebo bude stoupat z důvodu zájmu o bydlení na venkově u velkých měst.

Obnova občanské vybavenosti, infrastruktury, památek, vytváření příznivých podmínek pro podnikání a zlepšení estetické tváře mikroregionu **bude dílem společného úsilí obcí v partnerství** s podnikateli a občany, v souladu s politikou kraje, státu a EU, podporující obnovu venkova.

Mikroregion se výraznělepší v oblasti **sídelního, sportovního, rekreačního a kulturního zázemí** a nabídek turistických produktů a celoročních volnočasových aktivit různých forem. Místní podnikatelé a občané doplní aktivity obcí svými podnikatelskými záměry a vytvoří nové služby v ubytování, stravování aj. turistické služby.

Zaměstnanost v mikroregionu se ustálí **minimálně v úrovni, odpovídající celokrajskému průměru** a bude řešena jak v místních zemědělských podnicích a dalších podnicích malého a středního podnikání ve výrobě i službách, vytvořených pro obsluhu venkovského prostoru a pro rozvíjející se venkovský cestovní ruch. Část občanů bude dojíždět do zaměstnání mimo region.

Zemědělské podniky budou působit v zemědělsky produktivní oblasti a svým programem se časem přizpůsobí novým podmínkám po vstupu do EU a jejich hospodaření se

stane spolu s dalšími aktivitami veřejné správy významnou součástí tvorby ekologicky vyvážené kulturní a přístupné krajiny, umožňující udržitelný rozvoj venkovského prostoru.

Poměrně kvalitní infrastruktura bude motivem pro **vstup cizího kapitálu** do mikroregionu a vytvoření nových pracovních příležitostí zejména v **rozvoji malého a středního podnikání** do 250 zaměstnanců v oborech šetrných k životnímu prostředí.

13. STRATEGIE REALIZACE VIZE – PRIORITY, OPATŘENÍ, PROJEKTY

METODICKÝ POSTUP

Pro naplnění vize a strategických cílů rozvoje mikroregionu bylo určeno pět prioritních oblastí – **priority**. Jedná se o oblasti rozvoje, na které je potřeba soustředit pozornost a úsilí všech obyvatel (obcí, podnikatelů, občanů) mikroregionu, a to cíleně a koncentrovaně, aby bylo dosaženo splnění všech strategických cílů. Pro jednotlivé priority byly navíc stanoveny přesnější **specifické cíle**, kterých by mělo být v dlouhodobém horizontu dosaženo.

Pro každou prioritu bylo stanoveno několik **opatření**, která jsou širší obecnější formulací úkolů, které vedou k naplnění dané priority.

Pro každé opatření pak byly hledány buď obecnější **projektové záměry** (tam, kde v této fázi nebylo možné jednoznačně formulovat konkrétní projekt, ale pouze zadání pro jeho vytvoření) nebo bylo možné pod souhrnným názvem presentovat konkrétnější **projekty, akce a aktivity**, které již v současné době mohou mít známý rozpočet a jejich realizace je připravena takřka do prováděcí podoby.

NĚKTERÁ SPECIFIKA STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU ČERNILOVSKO

Všechna opatření, projektové záměry a projekty byly stanovovány **v kontextu celého mikroregionu** (zde se myslí území 7 členských obcí mikroregionu), směřovaná **pro všechny účastníky strategického plánování** (obce, podnikatelé, občané), v **dlouhodobém časovém horizontu** a vycházela z analýzy regionu, zejména ze **SWOT analýzy** a s uvažování **všech vazeb** mikroregionu na okolí.

Jednotlivé projektové záměry **nemají blíže specifikován časový rámec** a není stanoveno, co by mělo být realizováno **dříve a co později**. Tento úkol je svěřen do role řízení realizace plánu **v rámci implementace strategie**. Tento postup vyplývá z praktických zkušeností s realizací strategií v jiných mikroregionech. Logicky jsou totiž zahájeny ty úkoly, které je reálné jako první připravit a zajistit jim financování.

PRIORITY A SPECIFICKÉ CÍLE

Priority jsou oblasti rozvoje, na které je třeba se soustředit, aby bylo dosaženo vize a strategických cílů. Pro každou prioritu je možné stanovit několik konkrétnějších cílů :

Priorita č.1.

Rozvoj cestovního ruchu, (víkendové) turistiky, související infrastruktury, navazujících podnikatelských aktivit a propagace mikroregionu, jako vhodné lokality pro nenáročnou turistiku a rekreaci v blízkosti velké sídelní aglomerace (v návaznosti na priority a opatření Strategie rozvoje cestovního ruchu Černilovsko)

- a) *vytvořit kvalitní podmínky pro provozování rekreačních a sportovních aktivit; pro návštěvníky a místní obyvatele zajistit vhodné podmínky pro aktivní trávení volného času*
- b) *udržet a zvýšit počet podnikatelských subjektů v malém a středním podnikání působících v mikroregionu v oblasti rozvoje cestovního ruchu a služeb pro místní region a dosáhnout tak větší diversifikace příjmů obyvatelstva (zejména propojením podnikatelských aktivit s aktivitami samosprávy)*
- c) *zlepšit medializaci a prezentaci mikroregionu jako turistického cíle (účast na veletrzích cestovního ruchu, aktivity představitelů mikroregionu, spolupráce s místním tiskem a rozhlasem)*

Priorita č.2.

Obnova a rozvoj infrastruktury, občanské a technické vybavenosti a dopravní obslužnosti mikroregionu

- a) *obnovit a rozšířit podstatnou část technické vybavenosti a obsluhy území (infrastruktura – komunikace, vodovody a kanalizace, sítě, zařízení občanské vybavenosti, zlepšení dopravní obslužnosti aj.) tak, aby se stal mikroregion více soběstačný v uspokojování každodenních potřeb jeho občanů*
- b) *obnovit a rozšířit dopravní dostupnost a obslužnost území mikroregionu, zahustit síť místních a účelových komunikací a cest regionálního významu*
- c) *rozvíjet komunikační propojení jednotlivých obcí mikroregionu, včetně místních zpevněných cest a udržovat místní komunikace v co nejlepším stavu*
- d) *zlepšit dostupnost mikroregionu hromadnou dopravou a podporovat její další rozvoj*

Priorita č.3.

Péče o krajinu, kulturní dědictví a udržitelné multifunkční zemědělství

- a) *zvýšit podíl ekologického a mimoprodukčního zemědělství oproti klasickému produkčnímu, zahájit zpracování vhodných surovin a zkvalitnit marketing, zvýšit konkurenceschopnost zdejšího zemědělství v evropském prostředí, obnovit tradiční pozemkovou strukturu venkovské krajiny a zajistit šetrné využívání přírodních zdrojů*
- b) *systematickou péčí o krajinu a její kulturní dědictví zachovat a zlepšit její ekologickou stabilitu a kulturní a estetické hodnoty (realizovat krajinotvorné programy, komplexní pozemkové úpravy)*
- c) *pečovat o veřejná prostranství a přirozená centra obcí (údržba veřejné zeleně, vybudování parkových úprav, drobné architektury)*
- d) *zachovat kulturní dědictví mikroregionu (pečovat o historické památky a drobnou venkovskou architekturu)*
- e) *stabilizovat zemědělské subjekty s využitím podpůrné politiky státu a EU na extenzivně a ekologicky hospodařící podniky, udržující krajinu a zásobující přednostně místní mikroregion svými produkty, z nichž část bude přímo v mikroregionu zpracovávána, některé se mohou stát krajobnou specialitou.*

Priorita č. 4

Obnova, rozvoj a posílení občanské společnosti, společenského života, vzdělávání, kultury, sociálního zázemí, soudržnosti, stability a otevřenosti mikroregionu

- a) *udržet stávající a vytvořit další aktivity společenského a spolkového života venkovských komunit v mikroregionu včetně aktivit plnohodnotného trávení volného času, které tak nezbytně doplňují, pro venkov typický, zdravý životní styl*
- b) *udržet stávající aktivity a společenské a kulturní akce v obcích a vytvořit podmínky pro pořádání akcí s nově založenou tradicí*
- c) *zlepšit v mikroregionu podmínky, kvalitu a dostupnost vzdělávání mládeže a rozvoj celoživotního vzdělávání všech generací*
- d) *zachovat dostupnost péče o předškolní mládež a zajistit péči o seniory a tím zlepšit podmínky života všech generací v mikroregionu*
- e) *zvýšit vnitřní soudržnost mikroregionu (spolupráci, soběstačnost, stabilitu) a současně otevřenost mikroregionu (spolupráci s okolními městy, mikroregiony, veřejnou správou, partnery v EU apod.)*

Priorita č. 5

Rozvoj podnikání v zemědělství, výrobě a službách; tvorba nových pracovních míst

- a) *udržet místní tradiční zemědělskou výrobu a stávající podniky malého a středního podnikání, a to i v konkurenčním evropském prostředí (zejména modernizací výroby, certifikací kvality, vyspělým ekologickým a obchodním managementem apod.)*
- b) *zvyšovat nabídku pracovních příležitostí v terciární sféře*

Priorita č. 1.

Rozvoj cestovního ruchu, (víkendové) turistiky, související infrastruktury, navazujících podnikatelských aktivit a propagace mikroregionu, jako vhodné lokality pro nenáročnou turistiku a rekreaci v blízkosti velké sídelní aglomerace

Opatření 1.1

Vybudování víceúčelových komunikací, cyklotras a jejich doprovodné architektury pro dopravní i rekreační účely

- 1.1.1 Vybudování nových víceúčelových cyklistických komunikací pro účely dopravního napojení mikroregionu na Hradec Králové a Jaroměř pro dopravní i rekreační účely
 - 1.1.1.1 *zpracování studie a projektové dokumentace komunikací (napojení mikroregionu na Hradec Králové), při spolupráci s Magistrátem Hradce Králové a zejména Městem Jaroměř a dotčenými vlastníky pozemků*
 - 1.1.1.2 *realizace projektu páteřní víceúčelové cyklistické komunikace "Napříč mikroregionem Černilovsko" (podél silnice 2. třídy č. 308 ve směru Hradec Králové Slezské Předměstí - Slatina - Černilov až k severní hranici mikroregionu, event. při spolupráci s obcemi Nový Ples a Jaroměř i za hranice mikroregionu*
- 1.1.2 Vyznačit cyklotrasy po stávajících, obnovených nebo nově vybudovaných komunikacích s cílem napojení mikroregionu na Hradec Králové, okolní mikroregiony a propojení center mikroregionu
 - 1.1.2.1 *spolupráce při tvorbě regionální sítě cyklotras s okolními mikroregiony (Třebechovicko, Metuje, obce památkové zóny 1866) a koordinace s KČT*
 - 1.1.2.2 *napojení na dálkové cyklotrasy a na evropskou síť dálkových cyklistických stezek (Labská stezka, trasa Hradec Králové – Plasnice v Orlických horách, trasa Hradec Králové – Rychnov nad Kněžnou – Bartošovice v Orlických horách)*
 - 1.1.2.3 *koordinace značení cyklotras, obnovy a výstavby nových komunikací s KPÚ*

Opatření 1.2

Obnova a rozvoj sportovišť a sportovních areálů

- 1.2.1 Vybudovat a opravit hřiště pro děti
 - 1.2.1.1 *výstavba dětského hřiště s prolézačkami ve Výravě, Libřicích, Černilově a Lejšovce*
 - 1.2.1.2 *rekonstrukce dětského hřiště v Divci a Černilově*

1.2.2 Vybudovat, obnovit a dále udržovat sportoviště

- 1.2.2.1 *vybudování víceúčelového sportovního zařízení při ZŠ v Černilově, přístupného široké veřejnosti*
- 1.2.2.2 *výstavba nové víceúčelové tělocvičny při ZŠ v Černilově*
- 1.2.2.3 *vybudování sportovního areálu pro „mladé sporty“ v Černilově v prostoru bývalého koupaliště (U-rampa, terénní překážky, minigolf, volejbal, tenis apod.) dle studie, kterou je nutno vypracovat*
- 1.2.2.4 *rekonstrukce volejbalových a tenisových kurtů v Libranticích*
- 1.2.2.5 *rekonstrukce fotbalového hřiště v Libranticích*
- 1.2.2.6 *výstavba víceúčelového zařízení při ZŠ v Libranticích (sport, kultura, vzdělávání)*
- 1.2.2.7 *výstavba víceúčelového hřiště s umělým povrchem v Libranticích*
- 1.2.2.8 *výstavba tenisových kurtů včetně elektrické přípojky ke kabinám ve Výravě*
- 1.2.2.9 *výstavba volejbalových a tenisových kurtů v Libníkovcích*
- 1.2.2.10 *úprava pozemků kolem fotbalového hřiště v Libřicích (výsadba zeleně)*
- 1.2.2.11 *výstavba všesportovního hřiště se zázemím v Divci*

1.2.3 Obnovit a rozvíjet služby veřejných koupališť

- 1.2.3.1 *dostavba dětského koupaliště v Libřicích*

Opatření 1.3

Vybudování turistické infrastruktury

1.3.1 Ve větších obcích vybudovat systém místního orientačního značení

- 1.3.1.1 *vytvoření systému místního orientačního značení v obcích mikroregionu, včetně přehledných informačních tabulí*

1.3.2 Vybudovat drobnou architekturu pro pěší turistiku

- 1.3.2.1 *vybudování laviček, altánů či přístřešků ve vhodných lokalitách*
- 1.3.2.2 *údržba rozhledny v Libníkovcích, včetně úpravy terénu a okolního porostu*
- 1.3.2.3 *znovuvybudování vyhlídky (rozhledny) na Hřibech (dle dobových materiálů)*
- 1.3.2.4 *vybudování vybavených odpočívadel a regionálních informačních tabulí jako zázemí pro delší putování*

Opatření 1.4.

Podpora podnikatelských aktivit a projektů rozvoje cestovního ruchu

1.4.1 podpora aktivit v oblasti doprovodných služeb cestovnímu ruchu a tvorba vhodných podmínek pro jejich provozování

- 1.4.1.1 *zařazení ubytovacích kapacit do katalogu registrovaných ubytovatelů Evropského centra pro eko agro turistiku ECEAT, aj.*

1.4.2 podporovat rozvoj levných ubytovacích služeb pro nenáročné

- 1.4.2.1 *vytvoření podmínek pro využívání tělocvičny v Černilově jako příležitostné ubytovny*

- 1.4.3 zvýšení počtu objektů individuální rekreace
- 1.4.4. podporovat rozvoj ubytovacích služeb venkovského charakteru (ubytování v soukromí, venkovské penziony apod.)
 - 1.4.4.1 *vybudování ubytovacího zařízení ve Výravě (kategorie penzionu apod.) a dalších obcích mikroregionu*
- 1.4.5 Podporovat rozvoj rychlého občerstvení (kiosky, stánky, cukrárny, jídelny)
- 1.4.6 Podporovat tradiční restaurační zařízení, včetně vzniku nových podniků (restaurace, kavárny, penziony se stravováním apod.)
- 1.4.7 Podporovat doprovodné a servisní služby pro sport a volný čas (fitness centra, půjčovny a opravny kol, kolečkových bruslí a skateboardů a dalšího sportovního náčiní)
 - 1.4.7.1 *půjčovna sportovních potřeb v areálu koupaliště v Černilově*
 - 1.4.7.2 *zřízení úschoven kol a sportovního vybavení u turistických a sportovních zařízení, včetně občerstvení a jiných drobných služeb pro nenáročné*
- 1.4.8 Vytvořit podmínky pro rozvoj agroturistických farem a rozšířit nabídku jejich služeb
 - 1.4.8.1 *vytvoření areálu pro agroturistiku včetně jezdeckví v Libranticích*
 - 1.4.8.2 *podpora rozvoje a rozšíření služeb podnikatelů v agroturistice*

Opatření 1.5

Propagace

- 1.5.1 vytvoření nových turistických produktů, propagačních materiálů a informačního systému mikroregionu
 - 1.5.1.1 *vytvoření produktů komplexní turistiky se zaměřením na venkov a na turistické vazby s Hradcem Králové (cykloturistiky, agroturistika, tematické programy včetně ubytování, občerstvení apod.)*
 - 1.5.1.2 *spolupráce s městem Hradec Králové při přípravě turistických produktů (ná vaznost celoregionálních programů, časová koordinace aktivit, společné pořádání akcí)*
 - 1.5.1.3 *vytvoření informačního střediska ve víceúčelové místnosti na obecních úřadech v Černilově a Libranticích*
 - 1.5.1.4 *napojení činnosti informačního střediska na městský informační systém Hradce Králové a městská informační centra*
 - 1.5.1.5 *spolupráce s IC Hradce Králové a distribučními firmami při zajištění letáků, vstupenek, propagačních materiálů mikroregionu a Hradce Králové v informačním centru*
 - 1.5.1.6 *vybudování internetové kavárny v areálu základní školy v Černilově jako doplňku informačního střediska mikroregionu*
 - 1.5.1.7 *zřízení veřejného internetu v ostatních obcích regionu*

1.5.2 Vytvořit webové stránky mikroregionu

1.5.2.1 vytvoření vlastních webových stránek mikroregionu, zajištění jejich spolehlivého chodu, včetně pravidelné aktualizace a prezentace všech obcí na webových stránkách mikroregionu

1.5.2.2 napojení všech obcí na internet a vytvoření podmínek pro bezdrátové připojení jednotlivých uživatelů v obcích

1.5.3 Udržet a rozvíjet tradici vydávání regionálního zpravodaje

1.5.4 Spolupracovat při propagaci s Hradcem Králové, okolními mikroregiony a odbornými agenturami (v souladu s Konceptí cestovního ruchu Hradce Králové)

1.5.4.1 spolupráce se subjekty cestovního ruchu (Česká centrála cestovního ruchu, Česká inspirace), odbornými agenturami (COT Business)

1.5.4.2 vydání společných propagačních materiálů s nabídkou všech služeb a produktů

1.5.4.3 včlenění propagace mikroregionu do regionálních, krajských a národních propagačních materiálů a vydávaných turistických map

1.5.5 Vydat propagační materiály a publikace mikroregionu a zajistit jejich distribuci

1.5.5.1 zpracování vlastních propagačních materiálů mikroregionu (všeobecně propagační materiál, materiály k jednotlivým turistickým produktům, multimediální propagace)

1.5.5.2 distribuce propagačních materiálů na území mikroregionu a v okolních městech (prodejny sportu, fitcentra, krajský úřad, městské úřady, nádraží, cestovní kanceláře)

1.5.6 Prezentace mikroregionu v médiích a na veletrzích cestovního ruchu

1.5.6.1 zpracování koncepce prezentace a vytvoření propagačního stánku na veletrzích cestovního ruchu (GO, RegionTour apod.)

1.5.6.2 při přípravách prezentací na veletrzích cestovního ruchu spolupracovat s dalšími mikroregiony a městem Hradec Králové

1.5.6.3 aktivně propagovat aktivity mikroregionu a jeho turistickou nabídku v médiích (regionální tisk a rozhlas, bulletiny regionálních úřadů a organizací, prezentace mikroregionu jejich představiteli)

Priorita č. 2.

Obnova a rozvoj infrastruktury, občanské a technické vybavenosti a dopravní obslužnosti mikroregionu

Opatření 2.1.

Obnova a doplnění sítě místních a veřejných komunikací, včetně doprovodné infrastruktury, pro zvýšení prostupnosti regionu

- 2.1.1 Obnova a budování hlavních příjezdových a spojovacích místních komunikací
 - 2.1.1.1 *oprava místní komunikace od Divce k Černilovu*
 - 2.1.1.2 *oprava místní komunikace mezi Horním Černilovem a křižovatkou Librantice – Výrava*
 - 2.1.1.3 *oprava komunikace s rekonstrukcí příkopů jižní příjezdové cesty do Lejšovky*
 - 2.1.1.4 *oprava (rekonstrukce) místní komunikace mezi křižovatkou Libřice směrem do Smržova*
 - 2.1.1.5 *vybudování místní komunikace v lokalitě pod Hříby ve Výravě*
- 2.1.2 Obnova a budování vedlejších místních (polních) a veřejných obslužných komunikací, včetně doprovodné infrastruktury a vjezdů na pole (včetně komunikací v rámci KPÚ)
 - 2.1.2.1 *vybudování nových zemědělských komunikací s možností využití pro cyklodopravu při jižním okraji Libřic*
 - 2.1.2.2 *oprava místní komunikace „Malá strana“ v Libřicích*
 - 2.1.2.3 *oprava polní cesty mezi Tanaborkem a Nepasicemi pro cykloturistiku*
 - 2.1.2.4 *oprava povrchu obecních cest na Malé straně ve Výravě a Dolním Černilově*
 - 2.1.2.5 *obnova polní cesty mezi Lejšovkou a Černilovem v prostoru lesa Kaltouz*
- 2.1.3 Oprava a obnova místních komunikací v obcích mikroregionu
 - 2.1.3.1 *komplexní rekonstrukce místních komunikací v Libranticích*
- 2.1.4 Budování obslužných komunikací pro novou zástavbu, včetně doprovodné infrastruktury
 - 2.1.4.1 *Vybudování obslužné komunikace pro rodinné domky v Libníkovicích, Libřicích, Lejšovce a Černilově*
- 2.1.5 Podpora obnovy a údržby silnic II. a III. třídy
 - 2.1.5.1 *vyřešit dnes problémové křížení dvou silnic II. třídy v Libřicích*
- 2.1.6 Rekonstrukce zastávek a čekáren ve všech obcích mikroregionu
- 2.1.7 Budování chodníků a další související infrastruktury (osvětlení) při místních komunikacích v obcích mikroregionu

Opatření 2.2.

Optimalizace dopravní obslužnosti

2.2.1 Analýza stavu a dopravních potřeb

2.2.1.1 V návaznosti na analýzu stavu a potřeb mikroregionu a v návaznosti na Studii optimalizace dopravní obslužnosti Královéhradeckého kraje vypracovat studii využití a provozování mikroregionální hromadné dopravy mezi jednotlivými obcemi mikroregionu se zaměřením na různé skupiny obyvatel a jejich specifické potřeby a požadavky

2.2.2 zkvalitnit dostupnost mikroregionu veřejnou dopravou

2.2.2.1 zkvalitnit veřejnou dopravu v okrajových obcích mikroregionu (kratší intervaly autobusové dopravy)

2.2.2.2 zajistit dopravní spojení s Hradcem Králové (především noční spoje)

Opatření 2.3.

Výstavba a obnova inženýrských a komunikačních sítí

2.3.1. Obnova a budování vodovodů v obcích

2.3.1.1 rozšíření vodovodního řádu v Libranticích

2.3.2. Budování ČOV a kanalizačních systémů v mikroregionu

2.3.2.1 rozšíření kanalizačního systému v obci Librantice

2.3.2.2 rekonstrukce úseku kanalizace v obci Libřice

2.3.2.3 rekonstrukce kanalizace v Černilově (napojení kanalizace v Újezdu a Bukovině na ČOV Černilov)

2.3.2.4 v návaznosti na platnou legislativu a koncepční dokumenty kraje připravovat koncepční řešení odvádění a čištění odpadních vod v regionu

2.3.3 Budování a obnova energetických sítí

2.3.3.1 plynofikace obce Výrava a Dívce

2.3.4. Budování informačních a komunikačních prvků a systémů v regionu

2.3.4.1 zajistit dostupnost bezdrátového internetu v obcích mikroregionu

2.3.4.2 obnova a budování místních rozhlasů obcí a mikroregionu (i s použitím moderních bezdrátových technologií, vazba na integrovaný záchranný systém)

Opatření 2.4.

Výstavba, obnova a péče o objekty veřejné občanské a technické vybavenosti území, domovního a bytového fondu

2.4.1. Obnova a výstavba obecních budov na centra života, vzdělávání a podnikání

2.4.1.1 Zřízení základní umělecké školy v Černilově (rekonstrukcí objektu fary nebo jiné řešení)

2.4.1.2 Záměr využití obecní budovy v Bukovině

- 2.4.1.3 *půdní nástavba současné prodejny a vytvoření společenského centra obce v Libníkovicích*
- 2.4.1.4 *Víceúčelový sportovně-kulturní objekt v Libranticích*
- 2.4.2. Údržba a rekonstrukce budov škol v regionu
 - 2.4.2.1. *Obnova technologie a vybavení školní kuchyně ZŠ v Černilově*
- 2.4.3. Výstavba domů pečovatelské služby, malometrážních bytů pro důchodce a denních stacionářů
- 2.4.4. Obnova a výstavba domovního a bytového fondu
- 2.4.5. Obnova a výstavba kulturních, odpočinkových a relaxačních zařízení
 - 2.4.5.1 *Rekonstrukce areálu Sokolovny a Orlovny v Černilově, včetně přilehlého prostanství (dle studie, kterou je nutno vypracovat)*
 - 2.4.5.2 *Rozvoj festivalového areálu ve Výravě*
- 2.4.6. Budování center obcí
- 2.4.7. Obnova a výstavba ostatních zařízení
 - 2.4.7.1 *vybudování osvětlení hřbitova ve Výravě*
- 2.4.8. Zřízení společných technických služeb obcí mikroregionu

Priorita č. 3.

Péče o krajinu, kulturní dědictví a udržitelné multifunkční zemědělství

Opatření 3.1

Rozvoj a stabilizace multifunkčního ekologického zemědělství v mikroregionu včetně jeho krajinotvorné funkce

3.1.1 Podpora diverzifikace zemědělství a jemu blízkých činností, podpora strukturálních změn zemědělských podniků (semináře aj. osvětová a podpůrná činnost)

3.1.2 Zlepšení environmentálních mimoprodukčních funkcí zemědělství, spolupráce se zemědělskými subjekty hospodařícími na území mikroregionu, prosazování postupů hospodaření šetrných k životnímu prostředí a zajištění mimoprodukčních funkcí zemědělství

3.1.3.1 osvětová podpora efektivního používání hnojiv a ochrana vodních toků

3.1.3 Stabilizace, obnova a ochrana produkčních funkcí zemědělství

Opatření 3.3

Revitalizace krajiny a obnova její přirozené tváře, struktury a ekologické funkce

3.3.1 Komplexní pozemkové úpravy, ÚSES, budování biocenter a biokoridorů

3.3.1.1 zajistit projekční práce a postupnou realizaci KPÚ v obcích mikroregionu

3.3.1.2 obnova mezí, remízků a travnatých pásů na orných plochách v mikroregionu

3.3.1.3 rozšíření biocenter v mikroregionu - Výravské rybníčky, aj. (vodní plocha v lokalitě „U křížku“)

3.3.1.4 revitalizace Librantického potoka a vytvoření biokoridoru

3.3.1.5 vybudování přístupové cesty k biocentru „V Ráji“

3.3.1.6 revitalizace lokality Hříby (výsadba dřevin)

3.3.1.7 vybudování biocentra "Rákosný"

3.3.1.8 revitalizace biocentra "Čibr - Háje" v Újezdě

3.3.2 Revitalizační a protipovodňová opatření (ve vazbě na protipovodňové plány kraje), výstavba a obnova rybníků, vodních nádrží a vodotečí včetně manipulačních řádů

3.3.2.1 oprava břehů vodní nádrže u obecního úřadu ve Výravě

3.3.2.2 obnova, revitalizace a dlouhodobá údržba Smržovského potoka

3.3.2.3 obnova vodních nádrží v Libranticích

3.3.2.4 rekonstrukce koryta Librantického potoka

3.3.2.5 vyčištění a oprava Náveského rybníka v Lejšovce a Horního rybníka na hranici katastru Lejšovky a Libřic

3.3.2.6 revitalizace rybníku v Libřicích, Černilově a Újezdě

3.3.2.7 údržba otevřených melioračních svodnic

- 3.3.3 Péče o veřejná prostranství, přirozená centra obcí a estetickou tvář mikroregionu
 - 3.3.3.1 vybudování laviček a posezení v přirozených centrech obcí a jiných vhodných lokalitách mikroregionu
 - 3.3.3.2 vysázení zeleně podél komunikace Slatina – Černilov – Libřice, Librantice - Libníkovice a v dalších lokalitách
 - 3.3.3.3 zřízení veřejně přístupného lesoparku v Černilově (za kostelem, v okolí hřbitova)
 - 3.3.3.4 vybudování altánu (přístřešku) v Černilově
 - 3.3.3.5 péče o památné stromy v Černilově, v lese Kaltouz a další rozptýlenou zeleň
 - 3.3.3.6 vybudování obslužného objektu se zastřešeným podiem u hřiště v Libranticích
 - 3.3.3.7 obnova návsi v Libranticích, včetně parkových úprav
 - 3.3.3.8 výsadba obecního lesa (cca 5 ha) „Na obci“ ve Výravě
 - 3.3.3.9 oprava břehu požární nádrže ve Výravě
 - 3.3.3.10 komplexní obnova návsi v Divci včetně parkových úprav a rekonstrukce komunikace
 - 3.3.3.11 obnova veřejné zeleně v obci Libřice
 - 3.3.3.12 údržba zeleně podél komunikací (odvrácená strana příkopů, spolupráce se SÚS)

Opatření 3.4

Péče o kulturní dědictví

- 3.4.1 Zachovat významné památky a historické objekty mikroregionu
 - 3.4.1.1 oprava kostela sv. Štěpána a evangelického kostela v Černilově
 - 3.4.1.2 oprava smuteční obřadní síně v Černilově
 - 3.4.1.3 oprava kostela sv. Michaela v Libřicích a jeho estetické nasvícení
 - 3.4.1.4 oprava kovové rozhledny v Libníkovících (technická památka)
 - 3.4.1.5 znovuvybudování zvonice v Libranticích
 - 3.4.1.6 rekonstrukce hřbitova v Libřicích včetně částečného přemístění
- 3.4.2 Obnovit drobné architektonické památky
- 3.4.3 Zasadit se o kvalitní péči o historické objekty a kulturní památky v soukromém vlastnictví a vytvářet podmínky pro jejich obnovu

Priorita č. 4.

Obnova, rozvoj a posílení občanské společnosti, společenského života, vzdělávání, kultury, sociálního zázemí, soudržnosti, stability a otevřenosti mikroregionu

Opatření 4.1.

Péče o vzdělání, sport a celoživotní učení v regionu

4.1.1. Sportovní aktivity, mimoškolní vzdělávání a zájmová činnost mládeže

4.1.1.1 založení ZUŠ v Černilově jako instituce a zahájení činnosti

4.1.1.2 Udržení a podpora existujících zájmových kroužků při školách a soutěži

4.1.2 Podpora celoživotního učení

4.1.2.1 udržení a podpora dalšího rozvoje místních knihoven

Opatření 4.2.

Obnova aktivního společenského, kulturního a sportovního života v obcích, zdravý životní styl

4.2.1 Podporovat činnost zájmových kroužků, spolků a sdružení v jednotlivých obcích pro děti a dospělé a stimulovat rozvoj nových občanských aktivit

4.2.1.1 činnost SDH v obcích mikroregionu

4.2.1.2 činnost Mysliveckých sdružení

4.2.1.3 podpora dalších vznikajících zájmových aktivit a činností

4.2.2 Vytvořit podmínky pro činnost stávajících a vznik nových sportovních oddílů

4.2.2.1 fotbalový klub v Černilově a Libřicích

4.2.2.2 volejbalový oddíl v Černilově

4.2.2.3 sportovní oddíly TJ Librantice

4.2.2.4 podpora činnosti TJ Sokol

4.2.2.5 podpora dalších i neorganizovaných sportovních aktivit

4.2.3 Podporovat tradiční společenské a kulturní akce a zapojit do jejich organizace občany a zájmové spolky

4.2.3.1 Farní den (kulturně společenská akce, adventní koncerty v kostele) a školní akademie v Černilově

4.2.3.2 zachování a rozšíření tradičního hudebního festivalu ve Výravě

4.2.3.3 další společenské akce v obcích mikroregionu (plesy, masopust, dětský den, poutě a jarmarky, pálení čarodějnic apod.)

4.2.4 Podporovat tradiční sportovní akce

4.2.4.1 Černilovský pařez (sportovní akce s netradičními disciplínami)

4.2.4.2 Fotbalová pout'

4.2.4.3 Multicup open v Divci (tenisový turnaj)

- 4.2.4.4 *posvícenský turnaj v malé kopané v Lejšovce*
- 4.2.4.5 *fotbalový memoriál v Libřicích*
- 4.2.4.5 *tradiční putovní volejbalový turnaj po obcích mikroregionu*
- 4.2.4.6 *volejbalový turnaj v Libranticích o pohár starosty obce*
- 4.2.4.7 *nohejbalový turnaj a turnaj v malé kopané v Libranticích*
- 4.2.4.8 *tradiční putovní soutěž v hasičském sportu*

4.2.5 Založit tradici nových společenských a kulturních akcí s mikroregionální i nadregionální působností

- 4.2.5.1 *setkání rodáků v obcích mikroregionu*
- 4.2.5.2 *příležitostné výstavy hradeckých galerií*
- 4.2.5.3 *Librantické hudební slavnosti*
- 4.2.5.4 *hudební festival v Černilově*
- 4.2.5.5 *zasadit se o zapojení území mikroregionu do programů a itinerářů hromadných sportovních a společenských akcí hradeckého regionu*

Opatření 4.3.

Péče o děti předškolního věku, starší občany a sociálně nepřizpůsobivé obyvatele

- 4.3.1. Zachování stávajících mateřských škol a zavedení soukromé péče o děti (mateřských center)
- 4.3.2. Společná organizace péče o staré občany a občany potřebující speciální péči pro celý mikroregion ve spolupráci s Třebechovicemi
- 4.3.3. Řešení problémů sociálně nepřizpůsobivých občanů

Opatření 4.4.

Soudržnost a otevřenost mikroregionu

- 4.4.1. Partnerská spolupráce uvnitř mikroregionu
 - 4.4.1.1. *Aktualizace, doplňování a monitoring strategického plánu rozvoje mikroregionu a Strategie rozvoje cestovního ruchu*
 - 4.4.1.2. *Společné řešení obcí při plnění zákona o krizovém řízení (krizové plány obcí)*
 - 4.4.1.3. *Společné řešení obcí při plnění povinností ze zákona o odpadech*
 - 4.4.1.4. *Společný postup při plnění zákona o přístupu k informacím a zákona o elektronickém podpisu*
 - 4.4.1.5. *spolupráce na projektech pro dotace a granty Evropské unie*
 - 4.4.1.6. *společný postup a spolupráce na rozvojových projektech pro financování z dalších zdrojů*
 - 4.4.1.7. *pravidelná setkávání občanských sdružení a NNO v mikroregionu*

4.4.2. Vytvořit identifikační znaky a symboly mikroregionu

4.4.2.1 vytvoření loga mikroregionu

4.4.2.2 využití loga a jeho grafických obměn při tvorbě propagačních materiálů, webových stránek, publikací, transparentů apod. a aktivní prezentace jednotné tváře mikroregionu v rámci turistické propagace

4.4.3. Navázání a udržování dobrých vnějších vztahů

4.4.3.1 Úzce spolupracovat s městem Hradec Králové, Jaroměř a sousedními mikroregiony (nejen při zajišťování externích zdrojů financování rozvojových projektů)

4.4.3.2 Úzce spolupracovat s krajským úřadem a orgány kraje

4.4.3.3 Spolupracovat se Svazem měst a obcí ČR

4.4.3.4 Navázat partnerství se zahraničním mikroregionem EU

Priorita č. 5.

Rozvoj podnikání v zemědělství, výrobě a službách; tvorba nových pracovních míst

Opatření 5.1.

Poradenské a školicí služby pro podnikatele a zájemce z řad nezaměstnaných občanů

5.1.1. Zprostředkování rekvalifikačních a vzdělávacích kurzů ve spolupráci s úřadem práce

5.1.2 Spolupráce při zajištění externích zdrojů financování, informovanost podnikatelů

5.1.3 Vytvoření systému vzájemné služby specialistů odborníků, zaměstnaných v místních firmách, i pro drobné podnikatele v mikroregionu (projekt typu PLATO)

Opatření 5.2.

Rozvojové plochy a objekty pro podnikání

5.2.1 Využití stávajících nemovitostí (formou podnikatelských inkubátorů)

5.2.2 Zmapování, zainvestování a nabídka rozvojových ploch investorům

5.2.2.1 Příprava průmyslové zóny v Libřicích

Opatření 5.3.

Podnikatelské projekty malých a středních podniků v zemědělství a zpracovatelském průmyslu, zvýšení kvality a konkurenceschopnosti s efektem údržby krajiny, adaptace tradičního zemědělství na podmínky evropského trhu, rozvoj multifunkčního zemědělství

5.3.1 Realizace podnikatelských projektů inovace a rozšíření výroby a podnikání

5.3.2 Realizace podnikatelských projektů zavedení nové výroby a podnikání

5.3.3 Realizace podnikatelských projektů ekologizace a certifikace kvality, IPPC

5.3.4 Podnikatelské projekty ekologického zemědělství

5.3.5 Podnikatelské projekty na zlepšení zpracování a marketingu zemědělských výrobků

5.3.6 Rozvoj ekofarem a agroturistických farem

Opatření 5.4.

Rozvoj malých a středních podniků do 250 zaměstnanců šetrných k životnímu prostředí

14. IMPLEMENTACE ZPŮSOB REALIZACE, MONITORING A HODNOCENÍ

A) ZPŮSOB REALIZACE

Do realizace Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Černilovsko by měly být zapojeny všechny články široké veřejnosti: obce, podnikatelé, nestátní neziskové i jiné organizace i občané mikroregionu, protože opatření strategie jsou různorodá a obracejí se ke všem těmto článkům společnosti. Aby byla realizace strategie úspěšná, je však nezbytné zvolit určitou **řídící, výkonnou a kontrolní autoritu**. Optimální a efektivní řešení je, vycházet z organizačního zázemí, které je již v regionu k dispozici a pokud možno nezakládat další nové organizace a struktury. V Mikroregionu Černilovsko se nabízí kumulace některých funkcí, a to a na

- funkci **řídící** : **valná hromada svazku obcí Mikroregion Černilovsko** (v němž jsou zastoupeny jedním hlasem všechny členské obce mikroregionu)
- funkci **výkonnou**: **Správní rada svazku obcí Mikroregion Černilovsko**
- funkci **kontrolní** : **Komise pro strategický rozvoj mikroregionu Černilovsko**

Toto rozložení funkcí vychází ze skutečnosti, že samosprávné obce byly iniciátorem vzniku strategického plánu rozvoje a dá se předpokládat, že zejména ony budou i hybnou silou jeho realizace, protože obce jsou ze své podstaty a poslání nejvíce zainteresovány na rozvoji území, které spravují.

SLOŽKA ŘÍDÍCÍ – VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ SVAZKU OBCÍ

Její poslání je na základě podkladů dodávaných výkonnou složkou nebo dalších externích podkladů a znalostí a vědomostí jejích členů nebo poradních orgánů usměrňovat realizaci strategie dle aktuální situace a možností, zejména:

- a) iniciovat realizaci opatření, která se ukáží pro region velmi významná
- b) iniciovat realizaci opatření, kde se nabízejí příležitosti zajistit financování
- c) iniciovat realizaci opatření, která nejsou finančně náročná, ale jsou organizačního charakteru a týkají se zejména spolupráce napříč státní správou, samosprávou, podnikatelskou sférou a občany
- d) iniciovat aktivity vedoucí k možnosti realizace ostatních opatření (oslovit realizátory, vyhledávat a zajišťovat zdroje financování)
- e) navrhnout změny a aktualizace strategie
- f) zajišťovat výkon monitoringu a hodnocení realizace strategie
- g) zajišťovat svolávání Komise pro strategický rozvoj mikroregionu (optimálně alespoň jednou za rok)

SLOŽKA VÝKONNÁ – SPRÁVNÍ RADA SVAZKU OBCÍ

Náplní její činnosti je:

- a) realizovat konkrétní usnesení a pokyny řídicí složky ohledně strategie rozvoje mikroregionu
- b) zajišťovat realizaci vybraných opatření přímo obcemi a svazkem obcí nebo jednáním a spoluprací s podnikatelskou sférou a dalšími subjekty a občany
- c) připravovat podklady pro řídicí složku ohledně možností realizace ostatních opatření
- d) připravovat podněty ohledně doplnění a aktualizace strategie rozvoje cestovního ruchu
- e) zajišťovat monitoring efektu realizace strategie a 1x za 3 roky zpracovávat souhrnnou zprávu o výsledcích monitoringu.

Výkonná složka bude spolupracovat s řadou organizací státní správy a samosprávy aj. a s odbornými dodavateli určitých druhů prací (poradci, projektanti, realizační firmy apod.).

SLOŽKA KONTROLNÍ – KOMISE PRO STRATEGICKÝ ROZVOJ

Jedná se o komisi, která byla založena pro účely sestavení Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Černilovsko. Nemá žádnou právní subjektivitu, její členská základna však není nikterak omezena a naopak je vítáno její rozšíření zejména o ženy, které jsou dosud málo zastoupeny, zástupce nestátních neziskových organizací a další zájemce, kteří se o rozvoj mikroregionu zajímají. Komise by se měla scházet alespoň jednou za rok. Obdržela by informace o postupu realizace strategie, podněty na její případné úpravy a zprávu o výsledcích monitoringu. Komise bude:

- a) projednávat navrhované aktualizace a doplňky strategie rozvoje na základě podkladů řídicí složky
- b) projednávat podněty a připomínky a doplňky z řad vlastních členů a veřejnosti
- c) schvalovat aktualizované verze strategie rozvoje

Z praktických důvodů by bylo vhodné zvolit neformálního předsedu a místopředsedu Komise pro strategický rozvoj mikroregionu, který by nebyl zároveň předsedou svazku obcí.

B) ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ

Financování Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Černilovsko lze rozdělit na:

a) zajištění základního chodu realizace

Bude probíhat v rámci zajištění chodu svazku obcí (výhoda zdvojené funkce). Určitý peněžní fond bude potřeba pravidelně věnovat na základní organizační zajištění (např. administrativní práce, oslovení partnerů k jednáním, poradenství v oblasti možností financování apod.). Na tuto činnost má svazek obcí možnost čerpat nevelké dotace s programem obnovy venkova, z dotačního titulu 6 (poradenské služby) a dofinancovat je z vlastních zdrojů (členských příspěvků). Zajištění základního chodu realizace strategického plánu by mělo být součástí rozpočtu svazku obcí.

b) zajištění realizace konkrétních opatření Strategického plánu rozvoje

Realizace konkrétních opatření bude muset být zajištěna z vlastních prostředků realizátora (investora – obce, svazek, podnikatelé, občané, aj.) s vítanou a cíleně vyhledávanou možností spolufinancování z externích zdrojů státu nebo EU. Svazek obcí bude do určité míry (meze únosnosti) hradit poradenství při vyhledávání a využívání zdrojů spolufinancování (viz bod a) a zajišťovat půdu pro partnerství samosprávy, státní správy, podnikatelů, NNO a dalších subjektů (společná jednání, tvorba společných projektů nebo jejich návazností apod.).

Pro realizaci konkrétních záměrů a aktivit mikroregionu, které vyplývají ze strategie lze využít externí zdroje financování. Z rozpočtu Královéhradeckého kraje to jsou především granty určené na kulturní, sportovní aj. projekty. Na celonárodní úrovni to jsou prostředky od nadací podporujících projekty nejrůznějšího typu a státní dotační programy spravované ministerstvy a státními fondy (POV, MMR, Mze, SFŽP aj.). Lze taktéž využít zdroje poskytované EU - předvstupní fondy EU (PHARE 2003) a zejména strukturální fondy EU prostřednictvím Operačních programů.

C) MONITORING A HODNOCENÍ

Monitoring realizace strategie rozvoje cestovního ruchu bude zahrnovat:

a) Registraci stavu realizace jednotlivých opatření, projektových záměrů a projektů

Registraci bude zajišťovat 1 x za rok výkonná složka a předkládat složce řídicí.

b) Monitoring sociálně – ekonomických ukazatelů

Monitoring bude zajišťovat výkonná složka (zřejmě prostřednictvím odborné subdodávky) sledováním obdobných sociálně – ekonomických ukazatelů, které byly použity při tvorbě SWOT analýzy. Jedná se zejména o :

- počet obyvatel
- věkové a vzdělanostní složení obyvatel (průměrný věk, počet obyvatel ve věkových kategoriích, počet obyvatel se základním, středoškolským a vysokoškolským vzděláním)
- počet nezaměstnaných a jejich struktura (muži, ženy, věk, stupeň vzdělání)
- pracovní příležitosti (počet volných pracovních míst)
- průměrný výdělek
- počet dětí v mateřských školách, v základních školách
- počet podnikatelů, počet vydaných živnostenských listů
- počet obyvatel napojených na veřejný vodovod a ČOV
- daňové příjmy obcí (bohužel se tento ukazatel mění s úpravami daňového systému)
- občanská vybavenost (počet funkčních kulturních, sportovních, zdravotnických a jiných zařízení) atd.
- počet realizovaných akcí a aktivit (plán x skutečnost)
- náklady na realizaci jednotlivých akcí a aktivit (plán x skutečnost)
- vývoj návštěvnosti mikroregionu
- trend příjmů z turistického ruchu

- investice do infrastruktury turistického ruchu

Protože se tyto ukazatele s realizací plánu budou měnit jen postupně, je optimální interval vytvoření **souhrnné zprávy** o monitoringu cca **1 x 3 roky** (praxe možná ukáže, že i delší, např. 1 x za 5 let). Zpráva bude předkládána složce řídicí.

c) Monitoring konkrétních projektů

Jednotlivé realizované projekty ze strategie rozvoje cestovního ruchu, zejména projekty spolufinancované z externích zdrojů, budou muset mít většinou stanoveny, sledovány a vyhodnocovány **vlastní monitorovací ukazatele efektivity a životaschopnosti**. Např. se bude jednat o počet zřízených nových pracovních míst, počet návštěv informačního střediska, revitalizovanou plochu území, plochu nových komunikací aj. Ve spolupráci se zadavateli (investory) těchto projektů bude maximální snahou Správního výboru shromažďovat za celý mikroregion i výsledky tohoto podrobného monitoringu a výsledky zahrnout do hodnotící zprávy ad b), předkládané Valnému shromáždění a Komisi pro strategický rozvoj mikroregionu.

Výsledky monitoringu budou jedním z podkladů a podnětů pro úpravy a aktualizace Strategického plánu rozvoje Mikroregionu Černilovsko.

RNDr. Renata Šedová, Bc. Lukáš Jakubec, Bc Jarmil Chládek

OHGS s.r.o.
17. listopadu 1020
562 01 Ústí nad Orlicí
Tel.,Fax: +420 465 526 075
E-mail: ohgs@ohgs.cz
[Http://www.ohgs.cz](http://www.ohgs.cz)

V Ústí nad Orlicí
Listopad 2003